

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА
КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО
ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО

София 1000, пл. "Света Неделя" №6, тел: (+359 2) 9401 444, факс: (+359 2) 9401 595

СИСТЕМАТИЗИРАНО ОБОБЩЕНИЕ
НА ОСНОВНАТА СЪДЕБНА ПРАКТИКА ПО ГЛАВА ОСМА „КОНФЛИКТ
НА ИНТЕРЕСИ“ ОТ ЗПКОНПИ И ПО ПРОЦЕСУАЛНИТЕ ВЪПРОСИ ПО
ПРОИЗВОДСТВАТА ПРЕД СЪД

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ:

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ, ЧАСТЕН ИНТЕРЕС И ОБЛАГА

Върховният административен съд нееднократно, при тълкуване на разпоредбите на чл. 2 и чл. 8 от отменения Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, чието съдържание е възпроизведено в текстовете на чл. 52, чл. 53, чл. 54 и чл. 58 от действащия ЗПКОНПИ, е посочвал, че законодателят не изисква доказване на факта дали в действителност и как упражнените властнически правомощия са повлияни от установения частен интерес. Конфликт на интереси е налице, ако съответният частен интерес на лицето, заемащо публична длъжност, е във връзка с упражняването на неговите властнически правомощия. За съставомерността на деянието е достатъчно да е налице формално нарушение на посочената разпоредба, водещо до възникване на съмнение в начина, по който се осъществяват съответните публични длъжности. Не е необходимо да бъде доказано резултатно деяние с реални негативни последици. Законът не допуска фактически ситуации, в които дадено лице, заемащо публична длъжност, би могло да повлияе в частен интерес, като по този начин компрометира публичната длъжност, реда и начина, по който се осъществяват функциите, възложени на съответното учреждение или ведомство. Целта е предотвратяването на съмнения, че лицата, заемащи публични длъжности, осъществяват правомощията си на база на лични и роднински отношения, а не на база законоустановените критерии.

Конфликт на интереси може да има единствено, ако съответният частен интерес на лицето, заемащо публична длъжност, е във връзка с упражняването на неговите властнически правомощия. Конфликтът на интереси като административно нарушение има формален характер, като достатъчно е частният интерес да съществува като възможност. Достатъчно е лицето, заемащо публична длъжност, да има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективно изпълнение на правомощията или задължението му по служба. Конфликтът на интереси се обективира не в резултата - придобита лична облага, а във възможността частният интерес да повлияе на обективното и безпристрастно изпълнение на правомощията.

Извън предмета на административното, а и на съдебното производство е да се установява дали лицето, заемащо публична длъжност, реално е повлияло в интерес на свой роднина. Законодателят е възприел частния интерес като мотив, движеща сила, цел на действията и бездействията на овластеното лице. В случая не се изисква облагата да е постигната или да е реализирана. Конфликтът на интереси е преди всичко деяние, което е в отклонение и противоречие на публичния интерес. Той предполага наличието на частен интерес на задълженото лице, без да е задължително той да е реализиран. Постигането на

резултат не е необходимо. В този смисъл конфликтът на интереси, като административно нарушение, има формален характер. Достатъчно е частният интерес да съществува като възможност. При тази ситуация той ще може да повлияе на упражняването на правомощията на съответното лице

Законодателят е визирал като обществено опасна дори само възможността частният интерес да повлияе върху безпристрастното и обективно изпълнение на служебните задължения на заемащото публична длъжност лице. Законът никъде не поставя изискване към облагата да е незаконна или да е в резултат на неправомерно упражняване на правомощия или задължения от страна на лицето, заемащо публична длъжност.

Решение № 1102/28.01.2021г. по адм. д. № 12220/2020г. на ВАС
Решение № 2155/18.02.2021г. по адм. д. № 10279/2020г. на ВАС
Решение № 2807/01.03.2021г. по адм. д. № 11947/2020г. на ВАС
Решение № 3646/19.03.2021г. по адм. д. № 12081/2020г. на ВАС
Решение № 5139/22.04.2021г. по адм. д. № 3005/2021г. на ВАС
Решение № 5253/23.04.2021г. по адм. д. № 1093/2021г. на ВАС
Решение № 5739/12.05.2021г. по адм. д. № 2880/2021г. на ВАС
Решение № 8176/24.06.2020г. по адм. д. № 128/2020г. на ВАС
Решение № 8219/25.06.2020г. по адм. д. № 455/2020г. на ВАС
Решение № 7613/17.06.2020г. по адм. д. № 8700/2019г. на ВАС
Решение № 31/03.01.2020г. по адм. д. № 1419/2019г. на ВАС
Решение № 2702/19.02.2020г. по адм. д. № 9241/2019г. на ВАС
Решение № 9196/09.07.2020г. по адм. д. № 2275/2020г. на ВАС
Решение № 10209/24.03.2019г. по адм. д. № 14725/2017г. на ВАС
Решение № 4073/20.03.2019г. по адм. д. № 14725/2017г. на ВАС
Решение № 16437/03.12.2019г. по адм. д. № 2152/2019г. на ВАС
Решение № 8988/02.07.2018г. по адм. д. № 8319/2017г. на ВАС

ЗАБРАНА ЗА ОКАЗВАНЕ НА ВЛИЯНИЕ В ЧАСТЕН ИНТЕРЕС

Решение № 5253/23.04.2021г. по адм. д. № 1093/2021г. на ВАС

Началник на Регионална дирекция за национален строителен контрол (РДНСК гр. Б.) на 10.09.2019г. е използвал служебното си положение и е оказал влияние при съставяне на констативен протокол от работна група, в частен интерес на свързано с него, по смисъла на § 1, т. 15, б. „а“ от ДР на ЗПКОНПИ лице, и на 17.09.2019г. е издал акт в частен интерес на свързано с него лице, като е подписал писмо с изх. № Б-1798-00-623 от 17.09.2019г.

Основни моменти в съдебното решение:

Безспорно е, че жалбоподателят е лице, заемащо висша публична длъжност, по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 23 ЗПКОНПИ. Безспорно е, че съпругата на жалбоподателя е свързано с него лице по смисъла на §1, т. 15, б. „а“ от ДР на ЗПКОНПИ. Същата е била едноличен собственик на капитала на „*****“ ЕООД до 21.02.2020г., което дружество, до 14.08.2020г. е осъществявало строителен надзор на „смесена сграда с подземни паркинги“ / „смесена многофункционална сграда с домове ВиК отклонения“, находяща се в УПИ **** кв. „****“, гр. Б., с изпълнител на строежа /възложител и собственик/ „*****“ ЕООД. На този обект, предвид, постъпилия сигнал е извършена проверка, която е приключила с протокол на 10.09.2019г., съставен от длъжностни лица в РДНСК гр. Б., с посочените по-горе констатации, че строежът се изпълнява съгласно одобрените инвестиционни проекти и не е налице основание за образуване на административно и административнонаказателно производство. Същите са обективирани и в подписаното от

М. Н. като началник на РДНСК гр. Б., писмо, изх. № Б-1798-00-623 от 17.09.2019г. на РДНСК гр. Б.

Йерархичното място на жалбоподателя действително обуславя отношения на власт и подчинение между него и служителите от РДНСК, извършили проверката и съставили констативния протокол от 10.09.2019 година.

В хипотезата на чл. 57 от ЗПКОНПИ, изпълнителното деяние е оказване на влияние върху други органи или лица, като нормата забранява използване на служебното положение за оказване на описаното деяние. Изпълнителното деяние на нарушението следва да бъде осъществено от страна на йерархически висшестоящ орган спрямо служебно долустоящ нему, насочено към конкретни правни последици.

Неоснователен е аргумента, изложен в касационната жалба, че не е доказано осъщественото въздействие върху работната група от РДНСК гр. Б., за съставяне на констативния протокол. Разпоредбата на чл. 57 ЗПКОНПИ не изисква резултат и постигане на целите на въздействие.

Решение № 2807/01.03.2021г. по адм. д. № 11947/2020г. на ВАС

Потвърждава решение на административния съд, с което е потвърдено решението на КПКОНПИ.

Директор на РИОСВ оказала влияние в частен интерес върху експерт от управляваната от нея РИОСВ при осъществяването на контролните му функции, във връзка с извършена проверка и констатирани нарушения на дружество, за неправилно съхранение на серовъглерод, в което дружество работи свързано с нея лице – П. Н.

Основни моменти в съдебното решение:

Въз основа на гореописаното правилно съдът е стигнал до извода, че в конкретния случай обосновано КПКОНПИ е приела за установен конфликт на интереси по отношение на Ц. Н. за това, че е извършила нарушение на разпоредбата на чл. 57 от ЗПКОНПИ, като в качеството ѝ на лице, заемашо публична длъжност, е оказала влияние върху мл. експерт К. във връзка с изготвянето и подписването на писма до ДАНС и Районна прокуратура – В. относно констатираните нарушения при извършена проверка на „*****“ ЕООД за неправилно съхранение на серовъглерод. Н. е използвала служебното си положение в частен интерес на свързаното с нея лице – съпругът ѝ П. Н., отговарящ за безопасността на склада, съобразно посочените в длъжностната му характеристика задължения. Безспорно е, че П. Н. е свързано с касатора Ц. Н. лице по смисъла на §1, т. 15, б. „а“ от ДР на ЗПКОНПИ.

В хипотезата на чл. 57 от ЗПКОНПИ, изпълнителното деяние е оказване на влияние върху други органи или лица, като нормата забранява използване на служебното положение за оказване на описаното деяние. Изпълнителното деяние на нарушението следва да бъде осъществено от страна на йерархически висшестоящ орган спрямо служебно долустоящ нему, насочено към конкретни правни последици. В настоящия случай само директорът на РИОСВ В. и настоящ касатор е могла /видно и от разписаното в длъжностната ѝ характеристика, лист 244/ да подпише изготвените от него писма до ДАНС – В. и Районна прокуратура – В., тъй като нейно е правомощието да представлява РИОСВ В. пред всички министерства, ведомства, организации в страната и чужбина. Влиянието в настоящия случай се изразява във въздействието на Н. върху К. относно неподписването и респ. неизпращането на уведомленията до разследващите органи.

Неоснователен е аргументът, изложен в касационната жалба, че не е доказано осъщественото въздействие върху експерта К. за отказа ѝ да се изпратят писмата, с които да се сезират споменатите разследващи органи. Не може да се очаква, че е съставен протокол или е налице друго писмено доказателство, доказващо неподписването им. Разпоредбата на чл. 57 от ЗПКОНПИ не изисква резултат и постигане целите на въздействие. Оплакването на касатора, че неизяснено по делото е останало какви права, задължения и компетентност е имал мл. експерт К., не се доказва. Видно от изслушването

на Ц. Н. пред КПКОНПИ, лист 324 по делото, на въпрос кой е изготвял писмата до съответните органи за уведомяване за опасността, Н. заявява „това е К., той си води, няма кой друг да ги изготви“.

За пълнота следва да се отбележи, че аргументите на Н. за липса на обсъждане на приложените обяснения от друг служител на РИОСВ В. във връзка с поведението на експерта Г. К. на работното му място, са неотнормими към предмета на настоящото производство.

ЗАБРАНА ЗА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА, ОБСЪЖДАНЕТО, ПРИЕМАНЕТО, ИЗДАВАНЕТО ИЛИ ПОСТАНОВЯВАНЕТО НА АКТОВЕ В ЧАСТЕН ИНТЕРЕС

Решение № 7406/20.05.2019 г. по адм. д. № 1663/2019г. на ВАС

Оставя в сила решение на КПКОНПИ

Общински съветник е участвал в гласуването на проект за решение относно организирането и провеждането на търг с явно наддаване за отдаване под наем на помещения - част от имот публична общинска собственост в частен интерес на свързано с нея лице – частна детска градина, на която е управител.

Основни моменти в съдебното решение:

Изводите на съда произтичат от подробния анализ на събраните по преписката доказателства, при който е установено, че оспорващата Р.Г. е общински съветник в ОбС-П. и лице, заемашо публична длъжност по ЗПУКИ (отм.), като едновременно с това е едноличен собственик на капитала и управител на „Частна детска градина „В.к.“ ЕООД, което я прави свързано лице с детската градина. За лицето, заемашо публична длъжност важат забраните по чл.8 от ЗПУКИ (отм.) да участва в подготовката, обсъждането, приемането, издаването или постановяването на актове в частен интерес. След като на 10.01.2017 г. като управител на детското заведение подава заявление за отдаване под наем на част от имот – публична общинска собственост, на 17.01.2017 г., в качеството си на общински съветник тя е участвала в заседание на ПК „ОНКВ“, на което е взето решение да се предложи на ОбС провеждането на търг, а на 19.01.2017 г. Р.Г. е участвала в заседание на ОбС-П. и е гласувала „за“ приемането на решение № 425 за провеждане на търг с явно наддаване за отдаване под наем на помещения - публична общинска собственост, посочени в заявлението. Търгът е спечелен от свързаното с нея лице – ЧДГ „В. к.“, което е сключило договор за наем с общината. Действително, тя не е участвала в комисията, провела тръжната процедура, но с участието ѝ в дейността на постоянните комисии и гласуването на проекта на решение за организиране на търга, както и с гласуването на самото решение на ОбС за даване на съгласие за организиране и провеждане на търга, тя е действала в свой частен интерес. Интересът на Р.Г. е „частен“ по смисъла на чл.2, ал. 2 от ЗПУКИ (отм.), защото води до облага за лицето, заемашото публична длъжност в качеството му на съдружник и управител на търговското дружество.

Решение № 7571/21.05.2019 г. по адм. д. № 15455/2018 г. на ВАС

Оставя в сила решение на КПКОНПИ

Като директор на Начално общообразователно училище (НОУ) „Е.“ С.П. е сключила трудов договор за назначаване на длъжността „учител ЦДО“ в същото училище с дъщеря си - свързано с нея лице по смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗПУКИ (отм.).

Основни моменти в съдебното решение:

В съответствие с доказателствата по делото и приложимите материалноправни разпоредби, първоинстанционният съд е формирал верен извод за законосъобразност на решението на ЗПУКИ (отм.). Касационната инстанция споделя решаващия правен извод на АССГ, че е налице нарушение на нормата на чл.8, изр.2, предл. 1 от ЗПУКИ (отм.),

представляващо основание С.П., като директор на НОУ и лице, заемащо публична длъжност, да бъде субект на отговорността по ЗПУКИ (отм.) Представеният по преписката трудов договор между НОУ и свързаното със С.П. лице установява, че между страните е възникнало трудово правоотношение с уговорено конкретно възнаграждение, дължимо при изпълнение на предвидените трудови задължения. Получаването на работа и формираният доход от трудово възнаграждение се субсумират в понятието „облага“ по см. на чл.2, ал.3 от ЗПУКИ (отм.).

Съобразно доказателствата по делото, поведението на С.П. правилно е квалифицирано от Комисията като наличие на частен интерес, изразяващ се в получаване на „облага“ в полза на свързано лице (под формата на получаване на работа и трудово възнаграждение). Именно тази облага се явява израз на частния интерес по см. на чл.2, ал.2 и ал.3 от ЗПУКИ (отм.). С.П. е нямала право да сключва трудов договор с дъщеря си, т.к. е постановила акт в частен интерес – бидейки директор на НОУ, тя пряко договаря с назначената учителка, с която са свързани по см. на §1, т.1 от Др на ЗПУКИ лица.

**Решение № 17114/13.12.2019 г. по адм. д. № 9250/2019 г. на ВАС, VI-то отд.
Оставя в сила на КПКОНПИ**

Кметът на община Б. – И.Г. е подписал и издал 4 заповеди за прекратяване на административните производства за премахване на незаконни строежи „ВЪЗДУШНА КАБЕЛНА ИНТЕРНЕТ МРЕЖА“, находящи се в землището на гр.Б., собственост на „А. нет“ ООД, в което съдружник е свързаното с него лице – С.С.

Основни моменти в съдебното решение:

АС-СО е отменил оспорения акт, след като е приел за недоказано наличието на пряк или косвен интерес или съществуваща или евентуална облага, съзнателно търсена или очаквана от лицето, при изпълнение на публичните му функции. Така постановеното решение е в нарушение на приложимите разпоредби на ЗПУКИ (отм.).

Установено е от фактическа страна, че И.Г. е бил съдружник в „А. нет“ до 2015 г., когато е прехвърли дяловете си на С.С., с която към онзи момент са имали три общи деца. След встъпването си в длъжност като кмет И.Г. е издал 4 заповеди за прекратяване на административните производства за премахване на незаконни строежи, съгласно съставени констативни протоколи. Законосъобразността на констативните протоколи и заповеди е извън обхвата на съдебния контрол по настоящия правен спор. И.Г. и С.С. нямат сключен граждански брак и еднаква адресна гражданска регистрация, но към 2018 г. имат четири общи деца, които отглеждат съвместно. Адресната регистрация на лицата не е нормативно установен фактор или критерий за преценка на „свързаност“ по смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗПУКИ (отм.). Извън изрично посочените категории лица за свързано се приема и всяко физическа и юридическо лице, което се намира с лицето, заемащо публична длъжност в икономически или политически зависимости, които пораждат основателни съмнения в неговата безпристрастност и обективност. В разглеждания случай заемащото публична длъжност лице е прехвърлило своя дял от дружеството с ограничена отговорност на майката на неговите три деца (по-късно вече четири). Лицата, намиращи се в интимна връзка и отглеждащи съвместно своите деца, макар и без сключен граждански брак, са във фактически семейни отношения с произтичащите от това общи икономически интереси и ангажименти. За реалното им доброволно съжителство заедно с ненавършилите им пълнолетие деца в продължение на повече на 10 години (според датите на раждане на децата) не е необходимо да са се регистрирали на един адрес. Следва да се посочи, че използваната от първоинстанционния съд дефиниция на понятието „семејство“, съгласно §1, т.1 от ДР на Закона за семейните помощи за деца (ЗСРД) за целите на отпускане на помощи и добавки не се отнася до случаи, които са подобни на регулираните от ЗПУКИ (отм.). При спазване на правилото на чл.46, ал.2 от ЗНА като разпоредба за подобни случаи може да се посочи §1, т.6 от ДР на Закона за съдебната власт във вр. с прилагането на Глава девета, Раздел С „а“ от закона – лицата са в

доброволно съвместно съжителство на съпругески начала, което е продължило повече от две години, грижат се един за друг, за децата си и за общо домакинство, което ги прави свързани лица по смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗПУКИ (отм.)

В случая, частният интерес от упражнените от И.Г. правомощия по служба – издадените 4 заповеди за прекратяване на административните производства за премахване на незаконни строежи, находящи се в землището на гр.Б., е свързан с материалната облага за съдружниците в „А. нет“ ООД, съдружник в което е и свързаното с него лице – С.С., от запазване на незаконните строежи и вложените в изграждането им финансови средства – нарушение по чл.8, ал.1 от ЗПУКИ (отм.).

**Решение № 8219/25.06.2020г. по адм. д. № 455/2020г. на ВАС
Потвърждава решение на КПКОНПИ**

Общински съветник е участвал в обсъждането на решение на общински съвет, относно предложение, за предсрочно прекратяване на правомощията му като председател на общинския съвет.

Основни моменти в съдебното решение:

В съдебното решение се прави разграничение между правния интерес по смисъла на чл. 147 от АПК, който е понятие с процесуалноправен характер, свързано с признатата от закона възможност да се търси съдебна защита, и законният интерес, определен в правната доктрина като произтичаща и защитена от закона полза или изгода, от една страна, и частният интерес по смисъла на съдържащата се в чл. 53 от специалния ЗПКОНПИ легална дефиниция, който е в причинно-следствена връзка с получената облага по см. на чл. 54 от ЗПКОНПИ. Частният интерес е легално понятие, въведено за целите на специалния закон ЗПКОНПИ и отменените ЗПУКИ/ЗПРКИ, с определено от същите съдържание и последици. Този факт мотивира извода за липса на идентитет между посочените понятия.

Съгласно съдебната практика по прилагането на чл. 8 от ЗПУКИ (отм.), възпроизведен в действащия чл. 58 от ЗПКОНПИ, в понятието "акт" по смисъла на нормата следва да се влага максимално широко съдържание, доколкото адресати на забраната по чл. 8 от ЗПУКИ са всички категории публични длъжности по чл. 3 от ЗПУКИ със специфичните им правомощия. Законодателят също не е ограничил приложното поле на нормата единствено до административните актове.

Предсрочното прекратяване на правомощията на председателя засяга представителната власт на общинския съвет. В своята цялост това прекратяване засяга пряко и непосредствено по негативен начин правната сфера на лицето, заемащо длъжността и изпълняващо функциите на председател на общинския съвет, като води до редица отрицателни последици за него от предимно неимуществен характер и би могло да засегне и негови имуществени права и интереси, с оглед намаляване на получаваното трудово възнаграждение. На основание посочените обстоятелства и предвид дадената в чл. 53 от ЗПКОНПИ легална дефиниция на понятието „частен интерес“ настоящата касационна инстанция приема, че в процесния случай за лицето е налице частен интерес, по смисъла на закона, от приемането на описаното по-горе решение на Общински съвет.

Не следва да бъде споделяна тезата на първоинстанционния съд, че участието на жалбоподателя, настоящ ответник по касация, в обсъждането на предложението за решение на общинския съвет, се свежда до изразяване на становище по всяко едно от твърденията, изложени от вносителя, за системно неизпълнение на задълженията на председателя и за допуснати нарушения. Неправилно съдът е приел, че това становище има характера на изразяване на защитна позиция /отговор/, във връзка с изнесените в предложението твърдения. Разпоредбата на чл. 58, изр. първо от ЗПКОНПИ е императивна и не подлежи на разширително тълкуване. Обективизираната в нея забрана не ограничава правото на защита на лицето, тъй като за него е съществувала възможността да представи писмено становище по направеното предложение, като по този начин то не

нарушава забраната по ЗПКОНПИ. От друга страна, нормата на чл. 63 ЗПКОНПИ налага самоотвод от конкретната процедура.

Нормата на чл. 58, изр. първо от ЗПКОНПИ въвежда забрана лице, заемащо публична длъжност, да участва в подготовката, обсъждането и приемането на актове. Съобразно доказателствата по делото, поведението на ответника по касация правилно е квалифицирано от ЗПКОНПИ като наличие на частен интерес, изразяващ се в получаване на облага в собствена полза, под формата на предоставяне на помощ и подкрепа на себе си. Според забраната на чл. 58, изр. първо от ЗПКОНПИ, Н. Н. е нямал право да участва в процеса на обсъждане и приемане на посоченото решение на Общински съвет – Гурково, независимо от формата на това участие и конкретния му принос за постигане на крайния резултат, тъй като е участвал в подготовка и обсъждането на акт в свой частен интерес.

Развитите в отговора на касационната жалба доводи за недопустимост на отнемането на възнаграждението по правоотношението, по което се осъществява публичната длъжност, не следва да бъдат споделени, доколкото същите касаят хипотеза на две едновременно съществуващи правоотношения, едното от които служебно, а другото – по което е установен конфликт на интереси. В процесния случай такова второ правоотношение липсва, тъй като оказва помощ и подкрепа само на себе си.

Решение № 31/03.01.2020г. по адм. д. № 1419/2019г. на ВАС
Потвърждава решение на КПКОНПИ

Кмет на община издава заповед за одобряване на проект за подробен устройствен план ПУП-ПРЗ за поземлен имот в частен интерес на свързано с него лице.

Основни моменти в съдебното решение:

Изводът за наличие на частен интерес произтича от обстоятелството, че М. Рачев е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗПУКИ (отм.) със С. Р. (негова майка), роднина по права линия, в качеството ѝ на едноличен собственик на капитала на „Р.“ ЕООД чието придобиване е отразено на 17.09.2016 г. в Търговския регистър – една година преди издаване на заповедта на кмета. Частният интерес по смисъла на чл. 2, ал. 2 от ЗПУКИ (отм.) е повлиял върху безпристрастното и обективно изпълнение на правомощията и задълженията по служба на М. Р., в качеството му на лице, заемащо публична длъжност, при издаването на негова заповед № 57/15.09.2017 г.

Интересът на едноличния собственик на капитала на търговското дружество, свързан с промяната на устройствения статус на имота и реализирането на инвестиционното му намерение в случая съвпада с интереса на дружеството.

Необоснован е изводът на съда, че с издаването на заповед № 78/13.12.2017 г. по реда на чл. 99, ал. 1 от АПК, с която е отменена заповедта за одобряване на ПУП, кметът е отстранил последиците от упражняване на правомощията си в условията на конфликт на интереси, а установяването му впоследствие се явява лишено от предмет. Възприемането на такова становище обезсмисля провеждането на производство за установяване на конфликт на интереси, в случай като настоящия, защото всяко лице, заемащо публична длъжност, може да оправдава действията си с прилагането на чл. 99, ал. 1 от АПК. Отделно от това, отмяната или изменението на административния акт по реда на чл. 99, ал. 1 от АПК не може да засегне правата, придобити от трети добросъвестни лица – чл. 105 от АПК. Тоест, не може да се приеме, че последиците от един акт, постановен в условията на конфликт на интереси, могат да бъдат отстранени във всеки един случай. Релевантно в случая е, че към момента на издаване на заповед № 57/15.09.2017 г. М. Р. е бил в конфликт на интереси по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗПУКИ (отм.).

Решение № 5253/23.04.2021г. по адм. д. № 1093/2021г. на ВАС
По-горе при влияние в частен интерес.

Решение № 5739/12.05.2021г. по адм. д. № 2880/2021г. на ВАС

Потвърждава решението на КПКОНПИ.

Главен архитект на Община Ш. и лице, заемащо публична длъжност, за това, че на 02.01.2019 г. е презаверила разрешение за строеж № 28/21.08.2013 г. по отношение срока за извършване на строителството, и затова, че на 26.08.2019 г. е издала заповед № 3/26.08.2019 г., с която е допълнила разрешение за строеж № 28/21.08.2013 г. в частен интерес на сина си И. Н., свързано с нея лице по смисъла на § 1, т. 15, б. „а“ от ДР на ЗПКОНПИ.

Основни моменти в съдебното решение:

Касационната инстанция счита, че е налице нарушение на визираната законова норма, представляващо основание за установяване на конфликт на интереси по отношение на Т. Н. в качеството ѝ на главен архитект на Община Ш. – лице, заемащо публична длъжност съгласно чл. 6, ал. 1, т. 32 от ЗПКОНПИ, респ. чл. 3, т. 25 от ЗПУКИ (отм.) за това, че на 02.01.2019 г. е презаверила разрешение за строеж № 28 от 21.08.2013 г. по отношение на срока за завършване на строителството в частен интерес на свързано с нея лице. Съобразно доказателствата по делото поведението на Т. Н. правилно е квалифицирано от КПКОНПИ като наличие на частен интерес, изразяващ се в получаване на нематериална облага в полза на „свързано лице“. Именно тази облага се явява израз на частния интерес по смисъла на чл. 2, ал. 2 и 3 от ЗПУКИ (отм.) и чл. 53 и чл. 54 от ЗПКОНПИ.

В оспореното решение на КПКОНПИ изрично е посочено, че частният интерес по смисъла на чл. 53 от ЗПКОНПИ в процесния случай се състои в нематериална облага, изразяваща се в помощ, подкрепа и предоставяне на права в полза на свързаното с Н. лице – нейният син. В конкретния случай, в качеството на лице, заемащо публична длъжност, за Н. е възникнало задължение не само да подаде декларация по чл. 12, т. 3 от ЗПУКИ, но и да спази изискването на чл. 63, ал. 1 във връзка с чл. 65 от ЗПКОНПИ и да си направи отвод поради наличие на частен интерес по конкретен повод, като се отведе от осъществяване на правомощията си по служба при условията на § 1, т. 4 от ДР на ЗУТ. В този смисъл неоснователни се явяват всички възражения на Н., че е действала в условията на обвързана компетентност, а неправилни са мотивите на първоинстанционния съд, с който той е приел тези оплаквания за основателни и е направил извод за незаконосъобразност на оспорения акт в тази му част.

Освен това неправилни са и формираните от съда изводи за характера на производството по презаверка на строителното разрешение. Още в решение № 1921 от 12.02.2009 г. по адм. д. № 11575/2008 г., II отд., ВАС е приел, че за да бъде презаверено разрешението за строеж, следва да съответства на действащия към момента на презаверката правен режим, с оглед настъпилите юридически и фактически промени – предвижданията на ПУП, наличие на право на строеж, ако е изискуемо и т.н. – т.е. презаверка е допустима при наличието на еднаквост на условията при издаване на разрешението и презаверката на същото. Приемането на новата разпоредба на чл. 153, ал. 5 от ЗУТ, изрично прогласяваща, че презаверяването на разрешението е административна услуга (в този смисъл е била и преобладаващата практика на ВАС още преди законодателната промяна), не променя гореизложените изводи за обхвата на дължимата проверка в случаи като процесния. Съгласно чл. 153, ал. 7 от ЗУТ, в случаите по чл. 153, ал. 2, т. 1 от същия закон презаверяването се извършва след служебна проверка за съответствие с предвижданията на действащия подробен устройствен план, както и с изискванията на влезли в сила административни актове по Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие, Закона за културното наследство или друг специален закон, които в зависимост от вида и големината на строежа са необходимо условие за разрешаване на строителството. Изложеното означава, че преди да презавери издадено разрешение за строеж, компетентният орган извършва посочените проверки, а не само тези за спазен срок и платена такса, както е приел Административен съд Д. В тази хипотеза липсва обвързана компетентност на органа. Но дори и да не беше така,

ирелевантно е обстоятелството дали актът е издаден в условията на оперативна самостоятелност или при обвързана компетентност. Независимо от характера на производството по презаверката на издаденото разрешение за строеж и правната природа на акта, с който то приключва, настоящият случай безспорно попада в нормативно закрепената в чл. 58, изречение първо от ЗПКОНПИ хипотеза на формулираното по общ начин „издаването или постановяването на актове“ при изпълнение на правомощията или задълженията си по служба.

Необоснован е и извода на първоинстанционния съд, че в самото решение на КПКОНПИ не се сочи от кой вид от изброените в чл. 54 от ЗПКОНПИ материални или нематериални облаги е породен частният интерес. Видно от мотивите на процесното решение, КПКОНПИ е преценила, че и за двата случая, за които е установила наличие на конфликт на интереси, при упражнените от Н. правомощия по служба е реализирана нематериална облага, изразяваща се в помощ, подкрепа и предоставяне на права в полза на свързаното с нея лице.

В останалата част, с която се произнася по решението на КПКОНПИ, първоинстанционният съд правилно е преценил, че решението на Комисията, в частта му, с която е установен конфликт на интереси за това, че на 26.08.2019 г. арх. Н. е издала Заповед № 3/26.08.2019 г. на основание чл. 154, ал. 5 от ЗУТ, с която е допълнила разрешение за строеж № 28 от 21.08.2013 г. с представените корекции по отношение обема на разрешеното строителство, е правилно и законосъобразно. Този извод и мотивите на съда, които го обуславят, са материално законосъобразни и обосновани, поради което касационната инстанция се солидализира с тях, като на основание чл. 221, ал. 2, изречение 2 от АПК същите не следва да бъдат дословно възпроизвеждани.

Според Решение №362 от 10.12.2020 г. по описа на Административен съд Д.:

Съдът намира, че решението на Комисията, в частта му, с която е установен конфликт на интереси за това, че на 26.08.2019 г. арх. Н. е издала Заповед № 3/26.08.2019 г. (л.174) на основание чл. 154, ал. 5 от ЗУТ, с която е допълнила Разрешение за строеж № 28 от 21.08.2013 г. с представените корекции по отношение обема на разрешеното строителство, е правилно и законосъобразно, постановено в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл. 154, ал. 5 от ЗУТ, след издаване на разрешението за строеж изменения в одобрения инвестиционен проект в обхвата на съществените отклонения по ал. 2, т. 5, 6, 7 и 8 се допускат по искане на възложителя, придружено от нотариално заверено съгласие на заинтересуваните лица по чл. 149, ал. 2, въз основа на одобрен инвестиционен проект към издаденото разрешение за строеж. Тези изменения се отразяват със заповед за допълване на издаденото разрешение за строеж и се допускат преди реализирането им.

Това производство е сходно с производството по издаване на строително разрешение по чл. 148, ал. 2 от ЗУТ. В него също, както и при издаване на разрешението за строеж, главният архитект е длъжен упражнявайки професионалната си компетентност, да провери представения му за съгласуване инвестиционен проект съответства ли с предвижданията на подробния устройствен план и правилата и нормативите за разполагане на застрояването и устройствените показатели, както го задължава нормата на чл. 145, ал. 2 във вр. с ал. 1, т. 1 от ЗУТ.

В това производство главният архитект действа в условията на оперативна самостоятелност, тъй като от неговата професионална преценка от прилагането на специалните му знания и умения зависи дали ще одобри инвестиционния проект, съответно дали ще издаде заповед за одобряване на изменение на инвестиционен проект по реда на чл. 154 от ЗУТ.

В това производство главният архитект не е обвързан нито с правото на собственост, респ. вещното право на строеж на заявителя, нито с изготвените доклади за оценка на съответствието на проектната документация от трети лица. Видно е, че нормата на чл. 145, ал. 2 от ЗУТ го задължава да извършва контрол за законосъобразност на

инвестиционния проект в процедурата по неговото съгласуване. Упражнявайки тази своя властническа компетентност, главният архитект следва по силата на ЗПКОНПИ да се въздържа от действия, които създават съмнения, че публичната служба не се упражнява в обществен интерес, а в негов личен интерес или интерес на неговото семейство.

В случая арх. Н. е извършила контролна дейност по отношение на свързано с нея лице като е одобрила изменения в одобрения инвестиционен проект при наличие на частен интерес, което води до съмнения за предимство на свързаното с нея лице по смисъла на чл. 54 от ЗПКОНПИ.

Конфликт на интереси е налице, ако съответният частен интерес на лицето, заемащо публична длъжност или на свързаното с него лице, е във връзка с упражняването на неговите властнически правомощия. За съставомерността на деянието по чл. 58 от ЗПКОНПИ е достатъчно да е налице формално нарушение на посочената разпоредба, водещо до съмнение в начина, по който се упражняват правомощията по служба. Не е необходимо да бъде доказано резултатно деяние с реални негативни последици, т.е., че арх. Н. е одобрила промяната на инвестиционния проект, който не е съобразен с предвижданията на подробния устройствен план или с правилата и нормативите за разполагане на застрояването и устройствените показатели. Затова в случая е без значение дали одобреното от главния архитект изменение на първоначалния инвестиционен проект съответства или не съответства на правилата на ЗУТ.

Самото издаване на заповед по реда на чл. 154 от ЗУТ в полза на сина на главния архитект поражда основателни съмнения, че публичната длъжност се упражнява не в интерес на общината и гражданите, а в личен интерес.

При съгласуването и одобряването на инвестиционния проект по реда на чл. 154 от ЗУТ, главният архитект на Община Ш. е следвало да се отстрани от изпълнение на правомощията си по ЗУТ, поради наличие на частен интерес по конкретен повод, както е предвиждала действащата към този момент норма на чл. 63, ал. 1 и чл. 65 от ЗПКОНПИ.

Обстоятелството, че в Община Ш. няма лице, с необходимата техническа правоспособност, отговарящо на изискванията на § 1, ал. 4 от ДР на ЗУТ, на което органът по назначението да възложи упражняване правата на главния архитект, не е правно релевантен факт, който да обоснове възможност за нарушаване на забраната по чл. 58 от ЗПКОНПИ.

Как ще осигури изпълнението на услугите, свързани с разрешаването на строителството на територията на общината, е въпрос от компетентността на кмета на общината и на органа за местно самоуправление, който одобрява числеността и структурата на общинската администрация (чл. 21, ал. 1, т. 2 от ЗМСМА). Но за да се пристъпи към решаване на въпроса за това, по какъв начин ще се осигури заместник на главния архитект, в случаите, в които той е възпрепятстван да изпълнява задълженията си, преди всичко се изисква служителят, който е в конфликт на интереси да се самоотведе от разглеждането на въпроса по реда на чл. 63 и чл. 65 от ЗПКОНПИ. В случая самоотвод не е извършен, поради което и кметът на общината не е взел решение за осигуряване прилагането на § 1, ал. 4 от ДР на ЗУТ с цел да не се допуска нарушаването на забраната по чл. 58 от ЗПКОНПИ.

Нарушението не може да се квалифицира като маловажно, тъй като засяга обществени отношения, свързани с упражняването на контрол върху разрешеното в непосредствена близост до морския бряг строителство, а също допринася и за загубата на доверие у гражданите в дейността на общинската администрация, тъй като е станало публично известно.

**Решение № 15298/10.12.2020г. по адм. д. № 7440/2020г. на ВАС
Отменя решение на КПКОНПИ.**

Главен архитект одобрила инвестиционен проект за обект „Сезонна жилищна сграда с магазини“ в частен интерес на свързани с нея лица (Проектът на обекта в част

„Архитектурна“ е изготвен от дъщеря на главния архитект, а част „Конструктивна“ е изготвена от съпруга на главния архитект). издала разрешение за строеж за „Сезонна жилищна сграда с магазини“, на възложителя „****“ ООД поради липса на частен интерес, неин или на свързано с нея лице.

Основни моменти в съдебното решение:

Изводите се основат на описанието на фактическите и правни действия по повод съставянето и одобряването на документацията между различни лица, което не е достатъчно за наличието и обосновката на правните изводи за наличие на конфликт на интереси. И административният орган и съдът не са отчетели взаимоотношенията по повод изготвяне на документацията и одобряването ѝ по повод строителство съгласно регламентацията на ЗУТ.

Установените факти на икономически, технически и правни взаимоотношения на посочените като свързани лица не съставляват автоматично фактически състав на конфликт на интереси, а следва да бъдат анализирани с оглед на конкретните особености на регламентацията на ЗУТ, след което да бъдат установени и разграничени евентуално взаимовръзките на свързаните лица с последиците предписани от нормите на ЗПУКИ (отм.). Такова обсъждане в административното производство не е направено, а съдът необосновано е приел, че нормите на ЗУТ регламентират друго производство, несъвместимо и неотнормирано към настоящото.

ЗАБРАНА ЗА ГЛАСУВАНЕ В ЧАСТЕН ИНТЕРЕС

Решение № 9196/09.07.2020г. по адм. д. № 2275/2020г. на ВАС

Потвърждава решение на КПКОНПИ

Общински съветник гласува за отмяна на разпоредба от Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на Общински съвет относно ползване на детски ясли и детски градини, за които родителите или настойниците дължат месечни такси. Общинският съветник има дете, което посещава детска градина.

Основни моменти в съдебното решение:

Както съдебната практика нееднократно е заявила крайната преследвана от закона цел е да се съхрани и защити доверието в обективността, безпристрастността и прозрачността при осъществяване на публична длъжност.

Налице частен интерес за жалбоподателя, доколкото при отмяната на чл.26 от Наредба №9 същият вече няма да дължи суми за такса за детска градина на неговия син, като родител на малолетно дете, посещаващо детско заведение, касаторът има интерес да не дължи никаква сума като такса за ползването на това детско заведение, и този интерес е проявен както при подготовката, така и при окончателното приемане на изменения в Наредба №9 на ОбС, с които е предвидено за ползването на детски градини да не се заплаща никаква такса от родителите и настойниците на децата

Неотнормирано към процесния случай са направените в касационната жалба сравнения с действията на Комисията за енергийно и водно регулиране и нейните членове.

Решение № 1102/28.01.2021г. по адм. д. № 12220/2020г. на ВАС

Потвърждава решение на административния съд, с което е отменено решението на КПКОНПИ.

Общински съветник е гласувал на заседания на постоянните комисии и при приемането на решение от Общинския съвет в частен интерес на свързано с него лице по смисъла на § 1, т. 15, б. „а“ от ДР на ЗПКОНПИ.

Основни моменти в съдебното решение:

Отдаването на имот – частна общинска собственост под аренда съставлява сложен смесен фактически състав, съдържащ последователно осъществяващи елементи, част от

които с административноправен характер, а други с гражданскоправен характер. Процедурата започва с решение на Общинския съвет по чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗМСМА и чл. 24а, ал. 5 от ЗСПЗЗ, преминава през процедура по провеждане на търг, заповед на кмета за определяне на резултатите от търга и посочване на спечелилия търга и завършва със сключване на договор между него и общината, представлявана от кмета. В този смисъл ирелевантно за правилното разрешаване на спора е обстоятелството, че посоченото дружество е подало заявление до кмета на общината, с което е изразило желание общински поземлен имот „деградирала орна земя“, да бъде отдаден под аренда за срок от 20 стопански години /впоследствие променен на 30 години/ с цел създаване на топоволи насаждения, както и че К.С. е бил запознат с така подаденото заявление при проведените с негово участие обсъждания и гласувания.

Подаденото заявление не създава задължение за административния орган за провеждане на такава процедура предвид оперативната му самостоятелност при разпореждането и управлението с имоти – общинска собственост, произтичаща и от общата управленска компетентност на органа.

Подаването на заявлението не създава задължение за заявителя за участие в процедурата при евентуалното ѝ провеждане, с оглед възможността същият да не бъде удовлетворен от определената начална тръжна цена или от тръжните условия или поради други обективни или субективни причини.

С гласуването на решението за отдаване под аренда на имот – общинска собственост не се създават предпоставки, водещи до предимство и поставянето в по-благоприятно положение на някой от потенциалните участници в търга, предвид откриването на процедурата по търга със заповед на кмета, съдържаща посочените в Наредбата на общинския съвет /в случая чл. 87 от Наредба № 1 за реда за придобиване, управление и разпореждане с имоти и вещи общинска собственост на Общински съвет *****/ реквизити, провеждането на търга от определена със заповед на кмета на общината комисия и неговия публичен характер, предоставящ възможност за участие на всички потенциални участници при предварително определени еднакви условия и начална тръжна цена.

Липсата на релевантен частен интерес във връзка с упражнените от К. Симеонов правомощия по служба, в качеството му на общински съветник, води до липса на конфликт на интереси.

Решение № 5026/20.04.2021г. по адм. д. № 2666/2021г. на ВАС

Потвърждава решението на КПКОНПИ.

Общински съветник и председател на Общински съвет, който е подал заявления да вземе под наем определени земеделски земи, гласува относно приемане на актуализация в Програма за управление и разпореждане с имотите – общинска собственост, съгласно приложението, в което попадат заявените имоти.

Основни моменти в съдебното решение:

Налице са посочените в чл. 52 от ЗПКОНПИ предпоставки лицето да е заемало публична длъжност по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 32 от ЗПКОНПИ – общински съветник в Общински съвет Т. и към момента на постановяване на оспорения акт е изпълнявал тази публична длъжност. Наличието на частен интерес е доказан, тъй като преди гласуването на актуализираната програма с конкретно посочени в същата общински имоти, подлежащи на продажба и отдаване под наем, П. е заявил писмено пред общината желание за наемане на част от същите, подробно описани в Приложение № 1 към Програмата. Съгласно чл. 53 от ЗПКОНПИ, частен е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер. От подадените от П. заявления за наемане на конкретно посочени недвижими имоти – общинска собственост (предвидени за разпореждане в приетата с процесното решение на Общински съвет Т. решение), правилно съдът е приел, че би довело до набавяне на облага, чрез възможността за реализиране на

паричен приход (доход в пари), както и възможността да се реализира и нематериална облага, изразяваща се в глас, подкрепа, влияние и предимство при сключване на договори за наем, предпоставено от заеманата от П. позиция в Общинския съвет. Налице е и нарушение на забраната по чл. 58 от ЗПКОНПИ, изразяващо се в участие на П. в гласуването и приемането на Решение № 501/27.02.2019 г. на Общински съвет Т. в свой частен интерес. При наличието на такъв, общинският съветник, е следвало да се отведе от обсъждането и гласуването, съгласно изискването на нормата на чл. 63, ал. 1 от ЗПКОНПИ.

Решение № 3646/19.03.2021г. по адм. д. № 12081/2020г. на ВАС

Потвърждава решението на КПКОНПИ (АССГ отменя част от диспозитивите).

Член на Съвета на директорите на „****“ на 03.05.2018 г. и на 11.06.2019 г. е гласувал за приемане на годишните финансови отчети и докладите за дейността за 2017 г. и 2018 г., както и на отчетите за 2017 г. и 2018 г. за изпълнение на Бизнес програмата на „****“, на която е изпълнителен директор и член на Съвета на директорите.

Основни моменти в съдебното решение:

За 2017 г. е отчетена минимална печалба и влошено финансово състояние на „****“, а за 2018 г. – отрицателен финансов резултат. С оглед на тези обстоятелства съдът е споделил становището на КПКОНПИ, че с гласуването в качеството му на член на СД на „****“ жалбоподателят е създал предпоставки за получаване на облага, състояща се в избягване на неблагоприятни за него последици от прилагането на отговорността по чл. 14.3 и чл. 14.4 от Договора за възлагане управлението на „****“ на изпълнителен член на Съвета на директорите.

Предложените конкретни решения са били без възможност за избор между два варианта. Предложените и приети решения са позитивни за дружеството, независимо от данните в част „Финансов резултат“ от Анализа на дейността и финансовото състояние, коментирани в обжалваното съдебно решение: за 2017 г. дружеството е отчетело минимален положителен финансов резултат, а за 2018 г. – отрицателен финансов резултат.

Правилно първоинстанционният административен съд е приел разпоредбите на ЗАНН за неприложими. Административното производство по реда на специалния закон не е с административнонаказателен характер. Глобите по чл. 171 от ЗПКОНПИ и отнемането по чл. 81 от същия закон се налагат с решението по чл. 74, ал. 1 и 2 от Закона. Съгласно изричната разпоредба на чл. 74, ал. 4 от ЗПКОНПИ за налаганата административнонаказателна отговорност с решението по ал. 2 не се съставя акт за установяване на административно нарушение и не се издава наказателно постановление. На основание чл. 72, ал. 5 от ЗПКОНПИ в производството по установяване на конфликт на интереси се събират доказателства по реда на АПК, а съгласно чл. 79 от ЗПКОНПИ – за неуредените въпроси в раздел Раздел V „Установяване на конфликт на интереси“, се прилага АПК.

Решение № 3118/09.03.2021г. по адм. д. № 11789/2020г. на ВАС

Отменя решението на КПКОНПИ.

Общински съветник и председател на Общински съвет гласувал в свой частен интерес точка от дневния ред на заседанието на Общинския съвет относно откриване на процедура за предсрочно прекратяване на правомощията на председателя на общинския съвет и избор на нов председател да отпадне на четири заседания.

Основни моменти в съдебното решение:

Конфликт на интереси възниква, когато определено властническо действие, върху което лицето, заемащо публична длъжност може да повлияе, се свързва с някаква възможност за изгода. Ето защо, за да се прецени дали е налице конфликт на интереси, следва да се прецени конкретното поведение на лицето, заемащо публична длъжност, при

изпълнение на правомощията му по служба както и дали това поведение може да доведе до някаква изгода, за да е налице частен интерес – негов или на свързано лице. Конкретните действия на жалбоподателя по упражняване на правомощията му се изразяват в гласуване по въпроса дали да бъде включена, респ. да отпадне от дневния ред точка, предвиждаща откриване на процедура за предсрочно прекратяване на правомощията на председателя на Общински съвет Т. и избор на нов председател. Съобразно разпоредбите на действащия за мандат 2015-2019 г. Правилник за организацията и дейността на общинския съвет (достъпен на интернет-страницата на община Т.) въпросите, които съдържат предложения за изменение и допълнение на приетия ред за развитие на заседанието са процедурни. При разглеждането на процедурни въпроси не се засяга същността на главния въпрос.

В конкретната хипотеза действията на С. – Председател на Общински съвет Т., се изразяват в гласуване на процедурни въпроси, касаещи изменение на приетия ред за развитие на заседанието. Доколкото при тяхното разглеждане не се засяга същността на главния въпрос, следва да се приеме, че те не пораждат и последици по отношение на главния въпрос. Поради това разрешаването на тези въпроси само по себе си не би довело до конкретна облага за когото и да било.

Решение № 1760/11.02.2021г. по адм. д. № 7474/2020г. на ВАС

Потвърждава решение на административния съд, с което е потвърдено решението на КПКОНПИ.

Лице, заемащо висша публична длъжност, по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 40 от ЗПКОНПИ (член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор на „*****“ ЕАД), е участвал в заседание на Съвета на директорите на „*****“ ЕАД и е гласувал за избирането му за член на Съвета на директорите на „*****“ ЕАД, участвал в заседание на Съвета на директорите на „*****“ ЕАД и е гласувал за преизбирането му за член на СД на „*****“ ЕАД, с което е нарушил забраната по чл. 56 от ЗПКОНПИ.

Подписал е сам със себе си Договор за възлагане на управлението, от една страна като Изпълнителен директор на „*****“ ЕАД, а от друга страна като член на Съвета на директорите на „*****“ ЕАД, с което е нарушил забраната по чл. 58, изр. второ от ЗПКОНПИ.

Участвал е в заседание на Съвета на директорите на „*****“ ЕАД и е гласувал приемане на годишен финансов отчет и доклад за дейността на „*****“ ЕАД за 2018 г. (т. I. 1.6.1) и приемане на отчета за изпълнение на Бизнес програмата на „*****“ ЕАД за 2018 г. (т. I. 1.6.2), с което е нарушил забраната по чл. 56 от ЗПКОНПИ.

Основни моменти в съдебното решение:

Следва да се посочи, че ЗПКОНПИ се явява специален закон, поради което разпоредбите на ТЗ, Правилника за реда за упражняване на правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала и ЗЗД, позволяващи едновременното участие на едно лице в СД на „*****“ ЕАД и в СД на „*****“ ЕАД и създаващи гаранции за законосъобразно упражняване на правомощията на избраните членове на управителните органи се явяват непротивопоставими на целите на ЗПКОНПИ. Същите са насочени към ефективно противодействие на корупцията, създаване на гаранции, че лицата, заемащи висши публични длъжности, изпълняват правомощията или задълженията си честно и почтено при спазване на Конституцията и законите и предотвратяване на възможностите за незаконно придобиване на имущество и разпореждането с него.

Гласувайки, макар и в качеството си на член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор на „*****“ ЕАД за избирането му, съответно преизбирането му за член на Съвета на директорите на „*****“ ЕАД И. е упражнил правомощията си в свой частен интерес. В случая частния интерес се обосновава, от една страна с получаване на облага от нематериален характер, изразяваща се в глас (подкрепа и влияние) в своя полза,

а от друга страна и с материални облаги, изразяващи се в получаване на доходи в пари за заеманата позиция (основно и допълнително възнаграждение).

С гласуването си обаче, при наличието на възможностите по чл. 63 във връзка с чл. 65 от ЗПКОНПИ и чл. 25, ал. 3 от Устава на „***“ ЕАД, И. е упражнил правомощията си с неправомерна цел – придобиване на облага в негов частен интерес. Доказването на възможността частният интерес да повлияе на безпристрастното и обективно изпълнение на правомощията или задълженията по служба се явява ирелевантно за забраната по чл. 56 от ЗПКОНПИ.

В процесния случай одобряването на годишния финансов отчет и доклад за дейността на „*****“ ЕАД за 2018 г. и приемане отчета за изпълнение на Бизнес програмата на „*****“ ЕАД за 2018 г. е първата предпоставка, която прави облагата за касатора възможна, поради което неговото гласуване за това е в частен интерес, в нарушение на чл. 56 от ЗПКОНПИ. Обстоятелството, че финансовият отчет е бил потвърден от независим одитор и включен в консолидирания финансов отчет на „***“ ЕАД, няма никакво отношение към забраната при изпълнение на задълженията си И., като лице, заемащо висша публична длъжност, да гласува в частен интерес.

**Решение № 14514/24.11.2020г. по адм. д. № 6445/2020г. на ВАС
Отменя решението на КПКОНПИ.**

Общински съветник гласува решение на Общински съвет за провеждане на публично оповестен конкурс за отдаване под наем на общински недвижими имоти – частна собственост, като конкурсът е спечелен от фирма на която лицето е бил пълномощник.

Общински съветник в Общински съвет, за използване в частен интерес на информация, съдържаща се в решение на Общински съвет за провеждане на публично оповестен конкурс за отдаване под наем на общински недвижими имоти – частна общинска собственост, в полза на свързаното с него лице.

Основни моменти в съдебното решение:

Решаващият състав правилно е определил съществото на правния спор, а именно: дали участието на общинския съветник Я. Б. при гласуване на Решение № 190/14.04.2016 г. на Общински съвет ***, при условие, че същият впоследствие е упълномощен от спечелилия конкурса участник, е основание за установяване на конфликт на интереси, респ. налице ли е конфликт на интереси, свързан с използване на информация, получена от жалбоподателя при изпълнение на правомощията му като общински съветник, съдържаща се в Решение № 190/14.04.2016 г. на Общински съвет ***, с което да е създадено предимство за „*****“ ЕООД в конкурсната процедура, на което дружество по-късно Б. е станал пълномощник.

Настоящият състав споделя изводите на административния съд, че постановеното решение на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси е незаконосъобразно, като постановено в нарушение на материалноправните норми, а именно: в процесния случай не е установено наличие на една от материалните предпоставки, посочени в разпоредбата на чл. 52 от ЗПКОНПИ – възможността този интерес да повлияе на безпристрастното и обективно изпълнение на правомощията на лицето, заемащо висша публична длъжност, или на задължението му по служба.

От данните по делото обаче е видно, че нито в административното производство, нито в съдебното са опровергани твърденията на Б. че въпросното упълномощаване не е било съгласувано предварително с него, както и че пълномощното е било върнато, а впоследствие оттеглено от упълномощителя. В подкрепа на горното е приложеният към административната преписка отговор от управителя на „*****“ ЕООД, изискан на основание чл. 23 от ЗПУКИ /л. 182 и л. 183/. Още повече, че дори и да се приеме наличие на частен интерес от страна на Б. по отношение на посоченото дружество, отново не се установява наличие на една от материалните предпоставки, посочени в разпоредбата на

чл. 52 от ЗПКОНПИ, а именно възможността този интерес да повлияе на безпристрастното и обективно изпълнение на правомощията на лицето, заемащо висша публична длъжност, или на задължението му по служба.

ЗАБРАНА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНТРОЛНИ ФУНКЦИИ В ЧАСТЕН ИНТЕРЕС

Решение № 8176/24.06.2020г. по адм. д. № 128/2020г. на ВАС Потвърждава решение на КПКОНПИ

Обобщаване и представяне на доклад от лицето, заемащо публична длъжност пред СЕМ относно извършен мониторинг на отразяване на събитията от медия, в която програмен директор е съпругът ѝ.

Основни моменти в съдебното решение:

Критерият дали свързаното лице заема ръководна длъжност, не е сред нормативно установените фактори и критерии за преценката за наличие на частен интерес.

В конкретния казус, за С. е съществувала възможност с действията си по представяне доклада за извършения мониторинг на отразяване на събитията от медията, в която програмен директор е съпругът ѝ, да интерпретира докладваните ѝ от експертите данни и да ги изложи пред СЕМ по начин, който да доведе до облага от нематериален характер за съпруга ѝ – напр., както правилно сочи АССГ- под формата на избягване на отговорност, санкция или други неблагоприятни събития. Именно тази облага се явява израз на частния интерес.

По делото безспорно е доказано, че касаторът не е имала технически функции при обобщаване на данните от извършените от експертите в ръководената от нея дирекция наблюдения върху дейността на медиите.

Не се споделят оплакванията в касационната жалба, че С. не е прилагала властническите си правомощия, като не е изготвила лично доклада, а само го е „обобщила и представила на СЕМ“, тъй като явно тя е била наясно, че от нейните действия по обобщаване и внасяне на данните за разглеждане от колективния орган по същество зависи вземането на решение от СЕМ.

Решение № 10209/24.07.2020г. по адм. д. № 8327/2019г. на ВАС Отменя решението на КПКОНПИ

Лицето е подписало на 30.05.2014г. и 27.11.2014г. констативни протоколи за приемане на извършената работа на свързано с него лице .

Основни моменти в съдебното решение:

По отношение на посочените от органа случаи, действията на проф. д-р К. са в изпълнение на задълженията му като ръководител на проект. Същите са последващи и обусловени от предварително извършена оценка от определена комисия. При утвърждаване на констативните протоколи, неразделна част от работата на докторнатите, е утвърдена заключителната оценка на комисия в състав от четирима проверяващи по проекта. Оценката е обективирана в Бланка за отчитане на напредъка на докторант в целева група по проекта Приложение 1-А. Същата е подписана от членовете на комисията и крайното ѝ заключение на извършената работа на докторанта е „много добра“. Правилен е обоснованият от първоинстанционния съд извод досежно липсата на частен интерес, тъй като от събраните доказателства не се установява, получаването на облага или обективната възможност за това, тъй като всички участници /докторанти по проекта/ са били оценявани по установения, съобразно изискванията на договора по проект "Докторант", ред.

ЗАБРАНА ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ТРУДОВИ ДОГОВОРИ, ДОГОВОРИ ЗА КОНСУЛТАНТСКИ УСЛУГИ ИЛИ ДРУГИ ДОГОВОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЪКОВОДНИ ИЛИ КОНТРОЛНИ ФУНКЦИИ В ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ЕДНА ГОДИНА ОТ ОСВОБОЖДАВАНЕТО МУ ОТ ДЛЪЖНОСТ С ТЪРГОВСКИТЕ ДРУЖЕСТВА, ЕДНОЛИЧНИТЕ ТЪРГОВЦИ, КООПЕРАЦИИТЕ ИЛИ ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ, ПО ОТНОШЕНИЕ НА КОИТО В ПОСЛЕДНАТА ЕДНА ГОДИНА ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРАВОМОЩИЯТА ИЛИ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА СИ ПО СЛУЖБА Е ОСЪЩЕСТВЯВАЛО ДЕЙСТВИЯ ПО РАЗПОРЕЖДАНЕ, РЕГУЛИРАНЕ ИЛИ КОНТРОЛ ИЛИ Е СКЛЮЧВАЛО ДОГОВОРИ С ТЯХ, КАКТО И ДА Е СЪДРУЖНИК, ДА ПРИТЕЖАВА ДЯЛОВЕ ИЛИ АКЦИИ, ДА Е УПРАВИТЕЛ ИЛИ ЧЛЕН НА ОРГАН НА УПРАВЛЕНИЕ ИЛИ КОНТРОЛ НА ТАКИВА ТЪРГОВСКИ ДРУЖЕСТВА, КООПЕРАЦИИ ИЛИ ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ.

Решение № 7654/22.05.2019 г. по адм. д. № 2852/2019 г. на ВАС

Отменя решението на КПКОНПИ

Д.В., като началник отдел в ГД „ОА“ към МО и лице, заемащо публична длъжност, в едногодишен срок от датата на прекратяване на служебното му правоотношение с МО на 01.08.2016 г. е сключил Трудов договор № 402/16.09.2016 г. за длъжността „Ръководител проекти“ с дружество, спряво което е осъществявал действия по регулиране и контрол в последната година от изпълнение на задълженията си по служба.

Основни моменти в съдебното решение:

Първоинстанционният съд е обосновал изводите си за материална незаконосъобразност на акта, като се е позовал на относимата редакция на чл.21, ал. 1 от ЗПУКИ. Забраната по чл.21, ал.1 от ЗПУКИ (отм.) съществува, ако лицето, заемащо публична длъжност е сключило договор в ограничителния едногодишен период след напускането. Приема се в съдебната практика, че това е една от алтернативно предвидените в разпоредбата на чл.21, ал.1 от ЗПУКИ (отм.) форми на изпълнение на служебни задължения от лицето, заемащо публична длъжност. В ЗПУКИ (отм.) няма разписани изисквания относно формата и съдържанието на сключените договори, както и наличието на плащания с финансови средства. Поради това е достатъчно в този едногодишен период да са сключени съответните договори, за да възникне съответно и забраната. При така посочената редакция на закона съдът след вярна оценка на относимите факти е счел, че не е налице фактическия състав на чл.21, ал.1 от ЗПУКИ (отм.), поради което за Д.В. не важи забраната в продължение на една година от освобождаването му от публична длъжност да се въздържа от сключване на трудови или други договори за изпълнение на ръководни или контролни функции.

Обжалваното решение е правилно.

При направената съвкупна преценка на представените по делото доказателства, вкл. и длъжностната характеристика на лицето, административният съд е достигнал до верен извод, че длъжността „началник отдел“ е пряко подчинена на директора на дирекция „ОА“. Съгласно невя началникът на отдела има задължение да координира изпълнението на договорите в отдела, но пред административния съд не е било изяснено съдържанието на тези договори. Обосновани са изложените от административния съд доводи, че предметът на договорите между МО и търговското дружество, в което същият е започнал работа, е относно дейността на ГД, а Д.В. като началник на отдел е имал координационни и организационни функции по отношение изпълнението на тези договори, но не и контролни или регулаторни такива. Съдът приема, че при определяне дали длъжността е ръководна не е меродавен единствено НКПД, а следва да се преценява съдържанието на конкретните трудови функции и мястото в йерархията на длъжностите в предприятиетоу в какъвто смисъл е извършена и преценката на представената по делото

длъжностна характеристика за лицето. Предвид изложеното, касационният съд намира, че АССГ правилно е приложил материалния закон.

**Решение № 3771/11.03.2020г. по адм. д. № 13125/2019г. на ВАС
Потвърждава решение на КПКОНПИ**

Лицето, заемало публична длъжност е сключило трудов договор за длъжността „Ръководител проекти“ с дружество, спрямо което е осъществявал действия по регулиране и контрол в последната година от изпълнение на задълженията си по служба в едногодишния срок от датата на прекратяване на служебното му правоотношение.

Основни моменти в съдебното решение:

В длъжностната му характеристика са включени широк кръг преки задължения и отговорности, вкл. да организира и администрира лицензионните режими по чл.34 и чл.36 ЗТИП; да извършва и/или организира дейности по технически надзор и надзор на пазара; да организира и ръководи осъществяването на периодичен контрол на регионалните отдели на ГД“ИДТН“ и др. (Раздели 5 и 7 от длъжностната характеристика). В Раздел 4 „Области на дейност“ освен ръководство, координация и контрол на дейността на служителите в отдела, е включен и контрол на дейността на Регионалните структури на ГД“ИДТН“

От очертаните в длъжностната характеристика области на дейност (т.4) и широк кръг задължения и отговорности (т.5 и т.7) може да се направи обоснован извод, че касаторът е имал контролни и регулаторни функции спрямо дружеството - притежател на лицензия за осъществяване на технически надзор на СПО чрез вменените му задължения да ръководи и контролира дейността по администрирането на лицензионния и регистрационни режими по чл.34 и чл.36 ЗТИП; да организира и ръководи осъществяването на периодичен контрол на дейността на регионалните отдели на ГД“ИДТН“, чиито служители фактически извършват проверки на лицата – титуляри на лицензии.

В съответствие със събраните доказателства, жалбоподателят е участвал в проверката като технически експерт в съответната област, който е държавен служител на ДАМТН – лице, заемащо публична длъжност по см. на чл.3, т.25 ЗПУКИ. Самата проверка по своята същност, задачи и цели е нормативно регламентирана форма на контролна и надзорна дейност, с правни последици за проверяваното лице. Съгласно Раздел 3.4. „Документиране на резултатите от проверката“ от Процедурата за извършване на проверки, след приключване на проверката всички членове на комисията подписват изискуемите документи, т.е. участието на всеки член е с равна тежест. Правилни са изводите на административния съд, че участието на касатора в комисията за извършване на проверка съгласно Заповед № А-212/30.04.2014г. на Председателя на ДАМТН е „осъществяване на дейност по контрол“ спрямо проверяваното дружество.

ЗАБРАНА ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ В ЧАСТЕН ИНТЕРЕС

**Решение № 8988/02.07.2018г. по адм. д. № 8319/2017г. на ВАС
Потвърждава решение на КПКОНПИ**

Заместник-кмет на община П. в изпълнение на правомощията си на заместник-кмет „ТСУОР“ на община П., в качеството си на представляващ община Петрич (Възложител) е подписал договор със „Спарта 36“ ЕООД, представлявано от С. Л., в частен интерес на свързано с него лице по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗПУКИ - С. Л.

Основни моменти в съдебното решение:

Съдът е обсъдил правната природа на подписания от жалбоподателя договор и отражението му в имуществената сфера на съпруга на сестрата на жалбоподателя по повод развилите се облигационни отношения. Съдът е приел, че жалбоподателят е „свързано лице“ с едноличния собственик на капитала на дружеството – изпълнител на договора по смисъла на § 1, т. 1 ДР на ЗПУКИ. Наличието на хипотезата на свързани лица в конкретния казус означава, че частният интерес на С. Л. се изразява във възможността неговото дружество да реализира приход от сключения с община П. договор за поставяне на детски съоръжения, съответно физическото лице да реализира доход за себе си от печалбата на дружеството, следователно може да доведе до материална облага.

**Решение № 4073/20.03.2019г. по адм. д. № 14725/2017г. на ВАС
Потвърждава решение на КПУКИ**

Кмет на Кметство К., е назначил лицето Л. Б. - брат на съпругата му, на длъжността „старши специалист - финансови дейности” в Кметство К., което назначение е при режим на заместване на титуляра на длъжността, поради отпуск по майчинство.

Основни моменти в съдебното решение:

Правилен е изводът на съда, че е осъществен и вторият елемент от състава на чл.2 ЗПУКИ (отм.) - наличие на частен интерес. Съгласно чл.2, ал.2 и 3 ЗПУКИ частният интерес включва целта и мотива на действията на лицето, а облагата е следствие, като не се изисква да е постигната или реализирана, като същата може да е в полза на лицето, заемащо публична длъжност, или за свързани с него лица. Интересът е субективна предпоставка, поради което конфликтът на интереси е деяние в противоречие с публичния интерес. Поради това е достатъчно частният интерес да съществува като възможност, тъй като при тази ситуация би могъл да повлияе върху упражняването на правомощията на лицето.

От друга страна не е предвидено в закона изискване облагата да е незаконна или в резултат на неправомерно упражняване на правомощията на лицето, заемащо публична длъжност. Правнорелевантната предпоставка за съставомерност на поведението е частният интерес да може да повлияе върху безпристрастното и обективно изпълнение на правомощията по служба. Според чл.2, ал.1 ЗПУКИ(отм.) дори само възможността съществуващият частен интерес да повлияе върху безпристрастното и обективно изпълнение на задълженият води до състояние, което е правно укоримо и като такова не следва да се допуска. Тълкуването на чл.2, ал.1 ЗПУКИ (отм.) сочи, че се изисква наличие на съответните правомощия, но не и доказване на факта дали в действителност и как упражнените правомощия са повлияни от установения частен интерес. Съгласно чл.2, ал. 3 ЗПУКИ (отм.) облага е получаване на или обещание за работа, длъжност и др.

Обосновано съдът е приел, че в хипотезата на чл.8 ЗПУКИ (отм.) наличието на материалноправните предпоставки за действията на лицето, заемащо публична длъжност, е ирелевантен факт. Законът не изисква правомощията да са упражнени в нарушение на материалноправните предпоставки за тяхното прилагане. Законът установява неправомерния характер на упражняването на правомощията поради неправомерната цел, с която са упражнени - придобиването на облага в частен интерес, а не поради нарушение на материалноправните предпоставки за тяхното упражняване. С оглед на това конфликт на интереси е налице и тогава, когато лицето, заемащо публична длъжност, е упражнило правомощията си в съответствие с материалноправните предпоставки за тяхното прилагане, но това е станало в негов частен интерес.

В случая конфликтът на интереси, дефиниран от законодателя, се обективира не в резултата - придобитата лична облага, а във възможността частният интерес да повлияе на обективното и безпристрастно изпълнение на правомощията.

**Решение № 16437/03.12.2019г. по адм. д. № 2152/2019г. на ВАС
Потвърждава решение на КПКОНПИ**

Директор на Детска градина "М.", е сключила трудов договор за назначаване на длъжността "помощник възпитател" в детската градина с дъщеря си - И. Т.

Основни моменти в съдебното решение:

Правилно съдът е приел, че самото получаването на работа представлява "облага" по смисъла на чл. 2, ал. 3 ЗПУКИ (отм.). Съобразно доказателствата по делото, в съответствие с материалния закон е изводът на съда за наличие на частен интерес, изразяващ се в получаване на облага в полза на "свързано лице" (под формата на получаване на работа и осигуряване на трудово възнаграждение). Именно тази облага се явява израз на частния интерес по смисъла на чл. 2, ал. 2 и ал. 3 ЗПУКИ (отм.). В ал. 1 от посочената норма законодателят е визирал като обществено опасна дори само възможността частният интерес да повлияе върху безпристрастното и обективно изпълнение на служебните задължения на лицето, заемащо публична длъжност. Според забраната на чл. 8 ЗПУКИ (отм.), С. е нямала право да сключва трудов договор с дъщеря си, т.к. е постановила акт в частен интерес. Последният се обуславя от факта, че бидейки директор на ЦДГ, тя пряко договаря с назначената помощник-възпитателка, а по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗПУКИ, те са "свързани лица". С оглед на това в конкретния случай, в качеството на лице, заемащо публична длъжност, за С. е възникнало задължение да подаде декларация по чл. 12, ал. 4 с.з и да спази изискването на чл. 19, ал. 1 да си направи отвод поради наличие на частен интерес по конкретен повод, като се отведе от осъществяване на правомощията си по служба.

Неоснователни са доводите на касатора, че не е доказано наличието на частен интерес, както и облага по смисъла на чл.2, ал.3 ЗПУКИ (отм.). Именно защото в повечето случаи публичната длъжност, предвид формата на изпълнението ѝ, води до възможност за влияние в частен интерес с цел облага, осъществяването на задълженията не следва да допуска дори съмнение във възможността те да бъдат изпълнявани в частен интерес. Без правно значение е вината, размерът на направения разход от общинския бюджет за полученото от И. Т. трудово възнаграждение. Както се посочи, целта на закона е не само да попречи на възможността за незаконно обогатяване и/или за получаване на нематериални облаги чрез използване на служебното положение на лице, заемащо публична длъжност, но и да се изключи каквото и да е съмнение, че при извършването на съответното действие това лице се ръководи от частен интерес, който би могъл да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията или задълженията му по служба. В конкретния казус причинно-следствената връзка длъжност (директор на ЦДГ) - изпълняването ѝ (чрез действия на работодател) - частен интерес (осигуряване на работно място и реализиране на доход за свързано лице) - облага за лицето, заемащо публична длъжност (такава се презумира), налага категорично извода, че лицето е действало в конфликт на интереси. Обстоятелството, че касаторът С. е сключила трудов договор със свързаното с нея лице, по силата на който е възникнало трудово правоотношение за длъжност, която не е била обявена в Бюрото по труда и в РИО, аргументира извода за създадено привилегировано положение за съответното свързано лице с цел получаване на работа и реализиране на доходи. Установеният частен интерес на лицето, заемащо публична длъжност и възникналото трудово правоотношение на свързано с нея лице е предпоставило и задължението му да подаде декларация за частен интерес по чл. 12, т. 4 ЗПУКИ (отм.) в срока по чл. 16, ал. 2 с.з. Наличието на публично обявена заповед за откриване на детската градина по никакъв начин не може да докаже, в какъвто смисъл е релевирано в жалбата, че е проведена състезателна процедура за необявените свободни места. Това, че са подадени и уважени четири молби за назначаване, също не е относимо към твърдяното от касатора, дори напротив, доказва именно липсата на състезателна процедура – подадени са четири молби за четири вакантни места.

Решение № 7613/17.06.2020г. по адм. д. № 8700/2019г. на ВАС

Потвърждава решение на КПКОНПИ

Лицето, заемащо публична длъжност е сключило трудов договор със свързаното с него лице.

Основни моменти в съдебното решение:

Безспорно е установено също, че оспорващата е свързано лице с лицето, което е назначено на длъжност „младши възпитател“ в повереното и училище, а именно нейна дъщеря - § 1, т. 1 от ДР на ЗПУКИ (отм.). Безспорно е установено наличието на частен интерес за свързаното с Н. лице по смисъла на чл. 2, ал. 2 от ЗПУКИ /отм./, а именно назначавайки на тази длъжност лице, което няма нужната квалификация и без провеждането на конкурс. Правилно е прието, че облагата в конкретния случай е нематериална, тъй като тя се изразява в получаване на привилегия, помощ, подкрепа, включително получаване на работа.

Решение № 1868/12.02.2021г. по адм. д. № 12300/2020г. на ВАС

Отменя решение на КПКОНПИ в една част и потвърждава в друга.

Кмет на община издава заповеди, утвърждава протоколи, които не са в частен интерес и сключва договори в частен интерес на свързано с нея лице едноличен търговец.

Основни моменти в съдебното решение:

При неправилно приложение на материалния закон, първоинстанционният съд приема, че от упражнените от М. Н. – кмет на община К. правомощия по служба – сключване на договори за наем на земеделски земи, след провеждане на процедури за отдаване под наем чрез публичен търг с явно наддаване, е реализирана нематериална облага, изразяваща се в помощ и подкрепа по смисъла на чл. 2, ал. 3 от ЗПУКИ (отм.), респ. чл. 54 от ЗПКОНПИ за свързаното с нея лице по смисъла на § 1, т. 15, б. „б“ от ЗПКОНПИ ЕТ „*****“, при наемане на земеделски земи, собственост на община К. и реализиране на намерението му за развиване на земеделска дейност, в наетата земеделска земя, общинска собственост.

В обжалваното решение не са наведени доводи и не са събрани доказателства, които да сочат на евентуално отклонение и/или противоречие с публичен интерес. Сключването на договори за отдаване под наем, респ. аренда на общински имоти, представлява дейност по управлението на недвижими имоти – общинска собственост, което се извършва под общото ръководство и контрол на общинския съвет, съобразно чл. 8, ал. 1 от Закона за общинската собственост и Наредба № 4 на Общински съвет за реда на придобиване, управление и разпореждане с имоти и вещи, собственост на община К. Отдаването под наем на земеделски земи е съответно на положителния публичен интерес, като наемната цена представлява приход в бюджета на общината, в противовес на безстопанственото им пусеене.

Отдаването на имот – частна общинска собственост под наем, респ. аренда, съставлява сложен смесен фактически състав, съдържащ последователно осъществявани елементи, част от които с административноправен характер, а други – с гражданскоправен характер. Процедурата започва с решение на общинския съвет по чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗМСМА и чл. 24а, ал. 5 от ЗСПЗЗ, преминава през провеждане на публичен търг с явно наддаване от комисия, която се състои от три до пет членове, като един от членовете следва да бъде правоспособен юрист и един икономист. В зависимост от преценката на редовността на документите, подадени в търга и наддавателните предложения комисията по провеждане на търга с явно наддаване предлага на кмета на общината да обяви съответното лице за спечелило. Наемната цена се определя в рамките на процедурата за провеждане на търга с явно наддаване, в която кметът не участва. Въз основа на резултатите от проведения търг или конкурс се сключва договор за наем или аренда от общината, представлявана от кмета.

Още от 2008 г. землищата на населените места в община К. се обработват от същия наемател по договори, сключени от името на община К. от предходния представляващ

общината кмет – Р. М. Горното обуславя липсата на нужда от помощ и подкрепа, предвид на обстоятелството, че наемателят е участвал легитимно в провежданите търгове с явно наддаване за отдаване на земеделските земи, включително и от общинския поземлен фонд. Сключените договори за наем са двустранни, съдържащи насрещни взаимни престации. Срещу правото да обработва общинските земеделски земи ЕТ „*****“ се е задължил да заплаща наемна цена. Налице е съпоставимост и идентичност в размера на престациите.

Сходството на условията, при които договорите са сключени, изключва възможността за извод за осъществяване на нематериална помощ и подкрепа.

Хипотезата по оказване на подкрепа и помощ на едно лице е корелативно обвързана от необходимостта същото да е поставено в конкурентна среда и отношения с други лица, и при тези условия евентуално да бъде облагодетелствано с действия, насочени към поставянето му в по-благоприятно положение в сравнение с останалите. При липса на други участници в търговете с явно наддаване оказването на помощ и подкрепа спрямо единствения участник дефинитивно се изключва. В случая не се установява облага от нематериален характер, доколкото не е създадено привилегировано положение за единствения участник в търга спрямо други.

По силата на легалната дефиниция, разписана в § 1, т. 1 от ЗПУКИ (отм.), респ. § 1, т. 15, б. „б“ от ЗПКОНПИ, свързаността с юридическо лице се изразява в наличието на икономически и политически зависимости, които пораждат основателни съмнения в безпристрастността и обективността на служебното лице. Данни за подобна икономическа зависимост, обусловила реализирана нематериална облага, изразяваща се в помощ и подкрепа по смисъла на чл. 2, ал. 3 от ЗПУКИ (отм.), респ. чл. 54 от ЗПКОНПИ за свързано с оспорващата лице по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗПУКИ (отм.), респ. § 1, т. 15, б. „б“ от ЗПКОНПИ ЕТ „*****“ по делото не са установени.

Според практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС), понятието „конфликт на интереси“ е обективно понятие, което за да бъде характеризирано подлежи на доказване дали лицето, заемащо висша публична длъжност е оказало влияние при провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка, респ. провеждане на публичен търг с явно наддаване, както и дали съществува реална опасност от възникване на практики, които могат да нарушат конкуренцията между оферентите (вж. в този смисъл Решение на Съда от 10 юли 2001 г. по дело *Imeri Europa/Сметна палата*, C-315/99 P, Recueil, стр. I-5281, точки 44—48; Решение на Съда по дело *Fabricom*, точка 114 по-горе, точки 33—36, Решение на Съда от 19 май 2009 г. по дело *Assitur*, C-538/07, Сборник, стр. I-4219, точки 26—30 и Решение на Съда от 23 декември 2009 г. по дело *Serrantoni и Consorzio stabile edili*, C-376/08, Сборник, стр. I-12169, точки 39—40).

Решение № 1760/11.02.2021г. по адм. д. № 7474/2020г. на ВАС

Потвърждава решение на административния съд, с което е потвърдено решението на КПКОНПИ.

Лице, заемащо висша публична длъжност, по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 40 от ЗПКОНПИ (член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор на „*****“ ЕАД), е участвал в заседание на Съвета на директорите на „*****“ ЕАД и е гласувал за избирането му за член на Съвета на директорите на „*****“ ЕАД, участвал в заседание на Съвета на директорите на „*****“ ЕАД и е гласувал за преизбирането му за член на СД на „*****“ ЕАД, с което е нарушил забраната по чл. 56 от ЗПКОНПИ.

Подписал сам със себе си Договор за възлагане на управлението, от една страна като Изпълнителен директор на „*****“ ЕАД, а от друга страна като член на Съвета на директорите на „*****“ ЕАД, с което е нарушил забраната по чл. 58, изр. второ от ЗПКОНПИ.

Участвал в заседание на Съвета на директорите на „*****“ ЕАД и е гласувал приемане на годишен финансов отчет и доклад за дейността на „*****“ ЕАД за 2018 г. (т. I.

1.6.1) и приемане на отчета за изпълнение на Бизнес програмата на „*****“ ЕАД за 2018 г. (т. I. 1.6.2), с което е нарушил забраната по чл. 56 от ЗПКОНПИ.

Основни моменти в съдебното решение:

Договор за възлагане на управлението на неизпълнителен член на съвета на директорите на еднолично акционерно дружество с едностепенна система за управление „*****“ ЕАД е подписан от касатора И., от една страна като Изпълнителен директор на „*****“ ЕАД, едноличен собственик на капитала на доверителя „*****“ ЕАД, а от друга страна – в качеството му на член на Съвета на директорите на „*****“ ЕАД и довереник.

Вярно е, че договорът е възмезден и е сключен в съответствие с чл. 30, ал. 4 на Устава на „*****“ ЕАД и не противоречи на чл. 244, ал. 7 от ТЗ и чл. 24 от Правилника за реда за упражняване на правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала (ПРУПДТДДУК), както и че в случая не е налице забраната по чл. 38 от ЗЗД.

Независимо от горното, при сключването на договора И. е нарушил забраната на специалния закон (чл.58 от ЗПКОНПИ). Безспорно по силата на договора за довереникът възникват права за получаване на предвиденото съгласно договора възнаграждение – визирано в чл. 8.1, 8.2 и 8.3 от Договора, както и тантиеми по чл. 9 от Договора, които доходи в пари, несъмнено представляват облага от материален характер по смисъла на чл. 54 от ЗПКОНПИ. Възможността за получаване на такава облага, за И. като лице, заемащо висша публична длъжност, представлява частен интерес по смисъла на чл. 53 от ЗПКОНПИ.

Решение № 14850/01.12.2020г. по адм. д. № 7680/2020г. на ВАС

Потвърждава решение на административния съд, с което е потвърдено решението на КПКОНПИ.

Директор на Градския археологически музей назначава сина си на длъжност „екскурзовод“ по Трудов договор № ЧР-37/01.07.2015 г. със срок 3 месеца (до 30.09.2015 г.) и по Трудов договор № ЧР-22/01.07.2016 г. със срок до 30.09.2016 г., в нарушение на ЗПУКИ (отм.). Освен това, с Договор №24/09.04.2015 г. и с Договор №26/30.04.2015 г., директорът възлага на сина си извършването на “екскурзоводско обслужване на гръцки и английски език на обект „Римски терми“, съответно за периода от 10.04.2015 г. до 13.04.2015 г. и от 01.05.2015 г. до 03.05.2015 г., срещу заплащане. Директорът издава заповед, с която са наградени девет служители на музея, като награждава и себе си. С последващи заповеди от 02.08.2016 г., 03.10.2016 г. и 15.12.2016 г., директорът отново изплаща допълнителни възнаграждения на служители на музея и на себе си.

Основни моменти в съдебното решение:

М. М., в качеството си на директор на Градския археологически музей е лице, заемащо публична длъжност, по смисъла на чл. 3, т. 23 от ЗПУКИ (отм.).

В този смисъл неоснователни се явяват всички касаторови възражения за смисъла и целта на назначенията на М. М. като екскурзовод, както и получаването на материална облага. Принципната законова цел е предотвратяването на съмнения, че лицата, заемащи публични длъжности, осъществяват правомощията си на база на лични и роднински отношения, а не на база законоустановените критерии.

ЗАБРАНА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДРУГИ ДЕЙНОСТИ В ЧАСТЕН ИНТЕРЕС ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВОМОЩИЯТА ИЛИ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА СИ ПО СЛУЖБА

Решение № 9795/26.06.2019г. по адм. д. № 2628/2019г. на ВАС

Потвърждава решение на КПКОНПИ

Директор на Дирекция „Бюро по труда“ е подписал насочващо писмо в частен интерес на свързано с него по смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗПУКИ (отм.) лице-съпругата му.

Основни моменти в съдебното решение:

Представеното с преписката насочващо писмо изх.№ ESF-1111-04-11-0908/24.10.2014 год. издадено от Б. Т. в качеството му на директор на ДБТ П. на съпругата му Н. Т. (по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗПУКИ, те са "свързани лица"), с която същата е насочена за заемане на длъжността „управител на човешки ресурси“ във „В. и Д.“ ООД и последвалия го сключен трудов договор между Т. и дружеството установява, че между страните е възникнало трудово правоотношение. Получаването на работа чрез подкрепа, помощ и осигуряване на предимство се субсумират в понятието "облага" по смисъла на чл. 2, ал. 3 от ЗПУКИ (отм.). Съобразно доказателствата по делото поведението на Т. правилно е квалифицирано от КПКОНПИ като наличие на частен интерес, изразяващ се в получаване на облага в полза на "свързано лице" (под формата на получаване на подкрепа и помощ за намиране на работа). Именно тази облага се явява израз на частния интерес по смисъла на чл. 2, ал. 2 и ал. 3 с. з. В ал. 1 от посочената норма законодателят е визирал като обществено опасна дори само възможността частният интерес да повлияе върху безпристрастното и обективно изпълнение на служебните задължение на лицето, заемащо публична длъжност. Според забраната на чл. 8 ЗПУКИ (отм.) Т. е нямал право да подписва насочващо писмо за съпругата си, т. к. по този начин е подписал акт в частен интерес. Последният се обуславя от факта, че бидейки директор на ДБТ той отговаря за насочването на безработни лица във връзка с обявените свободни работни места, т.е. същият отговаря за предоставянето на посредническа услуга, чрез която се подпомага съответното регистрирано безработно лице да започне работа.

С оглед на това в конкретния случай в качеството на лице, заемащо публична длъжност за Т. е възникнало задължение да подаде декларация по чл. 12, ал. 4 от ЗПУКИ (отм.) и да спази изискването на чл. 19, ал. 1 от с.з. да си направи отвод поради наличие на частен интерес по конкретен повод, като се отведе от осъществяване на правомощията си по служба.

Решение № 2702/19.02.2020г. по адм. д. № 9241/2019г. на ВАС

Потвърждава решение на КПКОНПИ

Лицето, заемащо публична длъжност е изготвило доклади, писма и договор в частен интерес на свързано с него лице.

Основни моменти в съдебното решение:

Безспорно установено е също, че оспорващият е свързано лице с един от съдружниците на „А.“ООД по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗПУКИ (отм.). Налице е родствена връзка по сребрена линия от втора степен между него и Е. П. Безспорно е установено наличието на частен интерес за свързаното с В. по смисъла на чл. 3, ал. 3 от ЗПУКИ. Частният интерес е обусловен от избора на фирмата, в която тя е съдружник, на която е възложено да определи равностойното парично обезщетение на съответните имоти. Правилно е прието, че облагата в конкретния случай е материална, обоснована с реализирането на печалба от дейността, която създава възможност за реализиране на дивидент и увеличаването на имуществото на дружеството, което води до по-голям ликвидационен дял за съдружниците в капитала. Безспорно дейността по определяне на паричното обезщетение е възмездна съгласно сключения между Столична община и дружеството договор. Без значение е дали облагата реално е получена.

Неоснователно е оплакването, че КПКОНПИ се е произнесла в състав, който е различен от състава провел изслушването на жалбоподателя. Съгласно §7, ал.4 от ПЗР на ЗПКОНПИ мандатът на заварените при влизането в сила на закона председател и членове на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество се прекратява с избиране на членовете на КПКОНПИ. Именно този състав е изслушал жалбоподателя, като

решението е взето след конституиране на новият състав на Комисията. Това обстоятелство е обсъдено и от първоинстанционният съд.

**Решение № 2155/18.02.2021г. по адм. д. № 10279/2020г. на ВАС
Потвърждава решение на КПКОНПИ.**

Директор на РИОСВ утвърждава длъжностна характеристика за длъжността „началник отдел“ в дирекция „Контролна и превантивна дейност“, отдел „Контрол на околната среда“ при РИОСВ и издава заповед за обявяване на конкурс за длъжността „началник отдел“ в дирекция „Контролна и превантивна дейност“, отдел „Контрол на околната среда“ при РИОСВ.

Основни моменти в съдебното решение:

Извършените от Ц. Д. действия, описани по-горе, не биха могли да бъдат обяснени по друг начин, освен с мотивация, породена от частния ѝ интерес, да си осигури възможност да участва в конкурса за овакантираната длъжност на началник на отдел в РИОСВ Ш. и евентуално да бъде назначена на нея в случай на освобождаването ѝ от заеманата длъжност „директор“ на РИОСВ Ш. Този частен интерес, който не може да бъде удовлетворен без промяна на изискванията за заемане на длъжността по раздел X в частта за професионална област, е оказал влияние върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията на директора. Действията по изменения на длъжностната характеристика в деня на изготвяне на формуляра за класиране на участниците в конкурса за директор на РИОСВ Ш. и на следващия ден – по обявяване на конкурса за овакантираната длъжност, се квалифицират като конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от ЗПКОНПИ.

ЗАБРАНА ДА СЕ ИЗПОЛЗВА ИЛИ ДА СЕ РАЗРЕШАВА ИЗПОЛЗВАНЕТО В ЧАСТЕН ИНТЕРЕС НА ИНФОРМАЦИЯ, ПОЛУЧЕНА ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРАВОМОЩИЯТА ИЛИ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ПО СЛУЖБА ОТ ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ВИСША ПУБЛИЧНА ДЪЛЖНОСТ, ДОКАТО ЗАЕМА ДЪЛЖНОСТТА И ЕДНА ГОДИНА СЛЕД НАПУСКАНЕТО, ОСВЕН АКО В СПЕЦИАЛЕН ЗАКОН Е ПРЕДВИДЕНО ДРУГО.

**Решение № 4407/03.04.2018г. по адм. д. № 13078/2016г. на ВАС
Потвърждава решение на КПКОНПИ**

Длъжностно лице е използвало информация, получена при изпълнение на правомощията му по служба, свързана с възпоменателни монети "120 години Министерски съвет", в негов частен интерес .

Основни моменти в съдебното решение:

Съгласно чл. 10, ал. 1 от ЗПУКИ, лице, заемащо публична длъжност, няма право да използва или да разрешава използването в частен интерес на информация, получена при изпълнението на правомощията или задълженията му по служба, докато заема длъжността и една година след напускането, освен ако в специален закон е предвидено друго. В случая М. в качеството ѝ на служител в отдел „Финанси“ на Дирекция „Бюджет и финанси“ в МС е имала достъп до информацията за наличност на монетите и за възможност за придобиването им, което е в пряка връзка със заеманата от нея длъжност. От същата лицето се е възползвало в свой частен интерес, като е закупило монетите на посочената цена, която е по-ниска от реалната пазарна такава. Правилно съдът е посочил, че видно от приложената длъжностна характеристика на лицето, с оглед служебните му задължения, същото в хода на изпълнение им е добило информация за наличието на процесните монети.

Решение № 8111/31.05.2019г. по адм. д. № 12050/2018г. на ВАС

Потвърждава решение на КПКОНПИ

Длъжностно лице е използвало информация, получена при изпълнение на правомощията му по служба, свързана с възпоменателни монети "120 години Министерски съвет", в негов частен интерес .

Основни моменти в съдебното решение:

АССГ е формирал верен правен извод, че при установената от закона дефиниция за частен интерес, се касае за облага в личен план от материален характер.

Е., в качеството си на служител в отдел "Финанси" на дирекция "Бюджет и финанси" в МС, е имал достъп до информацията за наличност на монетите и за възможност за придобиването им, което е в пряка връзка със заеманата от него длъжност. От същата лицето се е възползвало в свой частен интерес, като е закупило монетите на посочената цена, която е по-ниска от реалната пазарна такава. Правилно съдът е посочил, че от приложените длъжностни характеристики на лицето, същото има задължение да участва в годишни инвентаризации, включително на материални активи, каквито са процесните монети, поради което следва, че именно в хода на изпълнение на служебните си задължения лицето е добило информация за наличието им.

Правилен е изводът на АССГ, че юбилейните монети не са се предлагали на пазара от Министерския съвет, с оглед липсата на регистрация по Наредбата за условията и реда за вписване в регистъра и за изискванията към дейността на лицата, които осъществяват дейност на добиване, преработване и сделки с благородни метали и скъпоценни камъни и изделия от тях по занятие, приета с ПМС 181/2004 г. Касаторът се е възползвал от служебното си положение в свой частен интерес и е придобил материална облага с оглед придобиването на монетите на стойност, значително по-ниска от пазарната и при несъобразяване с действащите вътрешни правила за счетоводния документооборот в администрацията на Министерски съвет.

Доводите за извършване на продажба и на други лица, в нарушение на нормативните изисквания, както и възраженията за това, че при проверки от контролни органи не са били установени нарушения, относно процесните продажби не изключват съставомерността на деянието на Енев, която е доказана с оглед данните по делото и приложимата правна уредба.

Решение № 17664/23.12.2019г. по адм. д. № 4752/2019г. на ВАС

Отменя решение на КПКОНПИ

Главен директор на управление „Банков надзор“ и изпълняващ правомощията на подуправител на БНБ, ръководещ управление „Банков надзор“, по силата на Решение на Управителния съвет на БНБ, е използвал информация в свой частен интерес, получена при изпълнение на правомощията и задълженията му по служба, във връзка с приемане на Решение на УС на БНБ.

Основни моменти в съдебното решение:

Фактът на засилено теглене на депозити е бил „публично известен“. Тези изявления, обективирани в решението, ведно с липсата на каквито и да е доказателства за наличието на служебна информация у К. към 19.06.2014г., че банката ще бъде поставено под специален надзор, идват в подкрепа на извода, че не е налице нарушение на чл.10, ал.1, т.1 от ЗПУКИ.

Правилен е и изводът на съда, че нарушаването на забраната по чл.10, ал.1 от ЗПУКИ се опровергава от обстоятелството, че хиляди други физически и юридически лица са изтеглили своите депозити от КТБ АД преди поставянето ѝ под специален надзор, като този процес е започнал още на 12.06.2014г., което означава, че множество лица, незаемащи публична длъжност и неразполагащи със „служебна информация“ в частен интерес са извършили това действие. Тълкуването на визираните правни норми налага извод, че конфликтът на интереси предполага наличието на частен интерес и неизменно съпътстващата го облага, като тези обстоятелства трябва да бъдат установени по несъмнен

начин към момента на извършване на преценката за конфликт на интереси, което в случая не е налице.

ЗАБРАНА ЗА РАЗПОРЕЖДАНЕ С ДЪРЖАВНО ИЛИ ОБЩИНСКО ИМУЩЕСТВО, ЗА РАЗХОДВАНЕ НА БЮДЖЕТНИ СРЕДСТВА В ИНТЕРЕС НА ЮЛНИ, ТД ИЛИ КООПЕРАЦИИ, В КОИТО ТО ИЛИ СВЪРЗАНИ С НЕГО ЛИЦА СА ЧЛЕНОВЕ НА ОРГАН НА УПРАВЛЕНИЕ ИЛИ КОНТРОЛ

**Решение № 5139/22.04.2021г. по адм. д. № 3005/2021г. на ВАС
Потвърждава решение на КПКОНПИ.**

Кмет на Община разходвал бюджетни средства (подписал платежни нареждания за изплащане субсидии) в интерес на Сдружение Футболен клуб, в което същият е член на Управителния съвет.

Основни моменти в съдебното решение:

С оглед безспорно установеното обстоятелство, че към датите на платежните нареждания, с които бюджетните средства са разходвани в полза на футболния клуб, Т. е бил член на Управителния съвет на сдружението (управителен орган, съгласно чл. 9 от Устава на сдружението), то правилен е изводът на КПКОНПИ, съответно на административния съд, че е осъществен фактическият състав на нарушението по чл. 59, ал. 1, предложение второ от ЗПКОНПИ, поради което е налице конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от ЗПКОНПИ.

Коректни и нормативно точни са развитите съображения от съда досежно правомощията на кмета на общината да организира изпълнението на общинския бюджет, както и актовете на общинския съвет и обстоятелството, че същият е първостепенен разпоредител с бюджета на общината. Същият е нарушил забраната за разходване на бюджетни средства в частен интерес на свързано лице, съдържаща се в чл. 59, ал. 1, предложение второ от ЗПКОНПИ, упражнявайки свое законово правомощие и подписвайки преводните нареждания от посочените дати в полза на юридическо лице с нестопанска цел, в което то е член на орган на управление.

В този смисъл неоснователни се явяват всички касаторови възражения за противоречие на решението на административния съд, че няма как изпълнението на законово правомощие да е обществено опасно и че Т. е действал в условията на обвързана компетентност. Именно в изпълнение на законовите разпоредби, кметът, като определено от закона длъжностно лице да разходва бюджетни средства, е могъл да делегира правомощията си на първостепенен разпоредител на заместник кмет, или на главен секретар/постоянен секретар с нарочна заповед, съгласно чл. 11, ал. 4 от Закона за публичните финанси.

Принципната законова цел е предотвратяването на съмнения, че лицата, заемащи публични длъжности, осъществяват правомощията си на база на лични и роднински отношения, а не на база законоустановените критерии (Решение № 17114 от 13.12.2019 г. на ВАС по адм. д. № 9250/2019 г., VI отд., Решение № 115 от 6.01.2016 г. на ВАС по адм. д. № 1439/2015 г., VII отд., Решение № 6945 от 23.05.2014 г. на ВАС по адм. д. № 1791/2014 г., VII отд. и мн. др.).

Следва да бъде отбелязано и обстоятелството, че разходването на бюджетни средства е последният акт от сложен фактически състав, включващ множество юридически факти – заявка, одобрение на заявката, предварителен контрол и т.н. То е различно от разрешението за разходването им или одобряване на отчета за това. Чл. 59, ал. 1, предл. първо от ЗПКОНПИ намира своето приложение само към действието по плащане, а разходването е управленски акт, който е в изпълнение на властнически правомощия.

Поведението на жалбоподателя, настоящ касатор, правилно е квалифицирано от КПОНПИ като наличие на частен интерес, изразяващ се в получаване на облага с нематериален характер – получаване на помощ и подкрепа на Сдружение Футболен клуб, в което Т. е член на Управителния съвет, като е без значение обстоятелството, че не е получавал възнаграждение за това (§ 1, т. 15 буква „б“ от ДР на ЗПКОНПИ).

Съгласно цитираната разпоредба, лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да извършва дейностите по ал. 1 и в интерес на юридически лица с нестопанска цел, търговски дружества или кооперации, в които то е било член на орган на управление или контрол, управител, съдружник или е притежавало дялове или акции една година преди датата на избирането или назначаването му, или докато заема длъжността. Т. е бил член на Управителния съвет на сдружението до 13.02.2020 г. (изключване на съдружник има действие от вписването му в Търговския регистър), като свързаността по смисъла на чл. 59 (член на орган на управление) е прекратена по време на заемането на висшата публична длъжност и до края на този период (на заемане на висшата публична длъжност), съгласно разпоредбата на чл. 59, ал. 3 от ЗПКОНПИ, по отношение на сдружението, Г. Т. няма право да разходва бюджетни средства.

ПРОЦЕСУАЛНИ ВЪПРОСИ ПО ПРОИЗВОДСТАТА ПРЕД СЪД

Решение № 10456/29.07.2020г. по адм. д. № 11134/2019г. на ВАС

Удължаването на инструктивния срок от два месеца на над година и четири месеца следва да е наложено от обективни фактори, налагащи събиране на допълнителни доказателства и изясняване на факти, които са от значение за издаване на материално законосъобразен административен акт. Съдът не е дал указание към административния орган да посочи причините, довели до продължаване на срока и до ново произнасяне по сигнала с издаване на оспорения акт.

**Решение № 2200/18.02.2021г. по адм. д. № 7503/2020г. на ВАС
Връща делото за ново разглеждане.**

Съгласно чл. 12 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК, съдът преценява всички доказателства по делото и доводите на страните по вътрешно убеждение, като основава решението си върху приетите от него за установени обстоятелства по делото и върху закона. Според чл. 236, ал. 2 от ГПК, към решението си съдът излага мотиви, в които се посочват исканията и възраженията на страните, преценката на доказателствата, фактическите констатации и правните изводи на съда. Именно в мотивите на съдебното решение следва да бъдат изложени фактите и обстоятелствата, които съдът е приел за установени въз основа на преценката на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, и по вътрешно убеждение. Съобразно приетите за установени обстоятелства, съдът следва да квалифицира фактите и да направи съответните правни изводи, които също следва да бъдат изложени в мотивите на решението. В настоящия случай това не е сторено и съставлява нарушение на съдопроизводствените правила по смисъла на чл. 209 т. 3 от АПК. Това е и пречка за касационната инстанция да извърши контрол за материална законосъобразност на проверяваното решение. Предвид забраната за нови фактически установявания в касационното производство (чл. 220 от АПК),

настоящият състав намира, че обжалваното решение следва да бъде отменено и делото да се върне за ново разглеждане от друг състав на Административен съд София-град. При новото разглеждане на делото трябва да бъдат установени всички факти и обстоятелства от значение за спора и подведени под съответните относими материалноправни норми за изясняване на основните спорни въпроси по делото, очертани по-горе, вкл. и след обсъждане на всички възражения на страните в процеса.

Решение № 1868/12.02.2021г. по адм. д. № 12300/2020г. на ВАС

Отменя решение на КПКОНПИ в една част и потвърждава в друга.

Изтичането на сроковете по чл. 74, ал. 1 от ЗПКОНПИ не преклудира правомощието на КПКОНПИ да се произнесе с мотивирано писмено решение за установяване на конфликт на интереси по реда на глава осма от закона. Не е налице особена законова норма, забраняваща извършването на процесуални действия след изтичане на продължения едномесечен срок по чл. 74, ал. 1, изр. 2 от ЗПКОНПИ. Не съществува и изрична законова разпоредба, предвиждаща прекратяване на административното производство по установяване на конфликт на интереси след изтичането на сроковете по чл. 74, ал. 1 от ЗПКОНПИ (В същата насока Тълкувателно решение № 1 от 04.06.2020 г. на ВКС по т. д. № 1/2018 г., ОСГК). При тази нормативна уредба сроковете по чл. 74, ал. 1 от ЗПКОНПИ следва да се разглеждат като инструктивни, а не като преклузивни.

Решение № 1544/05.02.2021г. по адм. д. № 9593/2020г. на ВАС

Връща делото за ново разглеждане.

Същественото е, че съгласно чл. 74 ал. 1 от ЗПКОНПИ производството пред КПКОНПИ приключва с мотивирано решение, което се съобщава по реда на чл. 75 от същия закон.

Задължението на съда обаче за указване на разпределението на доказателствената тежест е различно от задължението му по чл. 9, ал. 3, съответно по чл. 171, ал. 4 от АПК за указване, че за някои обстоятелства от значение за делото страната не сочи доказателства. Неизясняването на обстоятелството дали КПКОНПИ е взела предходно решение с необходимото мнозинство по сигнала е факт от значение за делото, поради което съдът е следвало, след констатиране на този пропуск/неяснота в доказателствения материал, влияеща на преценката му (а и от относно валидността на оспорения акт), да укаже на страната, че важен за предмета на спора факт е останал недоказан. Вярно е, че съдът не би могъл да знае нито номер на протокола от такова заседание/решение, нито дали той/то съществува, но това са въпроси, относими към съществуването на спора, а не към задължението му по чл. 171, ал. 4 от АПК.

Освен това, без да обсъди в тази връзка фактите и обстоятелствата по делото, първоинстанционният съд е приел, че пропускането на двумесечния срок за произнасяне по чл. 74, ал. 1 от ЗПКОНПИ не представлява съществено административнопроцесуално нарушение. Инструктивният характер на срока от два месеца, вкл. и в хипотезата на удължаването му с 30 дни, не следва да се възприема като разрешено от закона бездействие на административния орган. Принципът по чл. 11 от АПК изисква процесуалните действия да се извършват за най-краткото време, необходимо според конкретните обстоятелства и целта на административния акт. Удължаването на инструктивния срок от два месеца на години следва да е наложено от обективни фактори, налагащи събиране на допълнителни доказателства и изясняване на факти, които са от значение за издаване на материално законосъобразен административен акт. Съдът не е дал указание към административния орган да посочи причините, довели до продължаване на срока и до евентуално ново произнасяне по сигнала с издаване на оспорения акт.

Решение № 2807/01.03.2021г. по адм. д. № 11947/2020г. на ВАС

Потвърждава решение на административния съд, с което е потвърдено решението на КПКОНПИ.

Правомощието на КПКОНПИ да се произнесе с мотивирано писмено решение за установяване на конфликт на интереси по реда на глава осма от закона не се преклудира с изтичането на сроковете по чл. 74, ал. 1 от ЗПКОНПИ. Липсва особена законова норма, предвиждаща прекратяване на административното производство по установяване на конфликт на интереси след изтичането на сроковете по чл. 74, ал. 1 от ЗПКОНПИ (в същата насока е Тълкувателно решение № 1 от 04.06.2020 г. на ВКС по т. д. № 1/2018 г., ОСГК). При тази нормативна уредба, сроковете по чл. 74, ал. 1 от ЗПКОНПИ следва да се разглеждат като инструктивни, а не като преклузивни. Административният орган е допуснал просрочие, но извършените със забавя процесуални действия не са в нарушение на общия принцип за разумен срок.

Решение № 2544/24.02.2021г. по адм. д. № 8297/2020г. на ВАС

Отменя решение на КПКОНПИ.

В хипотезата на неприключило производство, тричленният състав на Върховния административен съд е посочил, че пропускането на двумесечния срок за произнасяне по чл. 27, ал. 1 от ЗПУКИ (отм.) макар и инструктивен не следва да се възприема като разрешено от закона бездействие на административния орган. Принципът по чл. 11 от АПК изисква процесуалните действия да се извършват за най-краткото време, необходимо според конкретните обстоятелства и целта на административния акт. Удължаването на инструктивния срок от два месеца на три години следва да е наложено от обективни фактори, налагащи събиране на допълнителни доказателства и изясняване на факти, които са от значение за издаване на материално законосъобразен административен акт.

Съобразявайки инструктивния характер на срока по чл. 27 от ЗПУКИ (отм.), административният съд законосъобразно и обосновано е приел, че удължаването му от два месеца на три години е следвало да бъде наложено от обективни фактори, налагащи събиране на допълнителни доказателства и изясняване на факти, които са от значение за издаване на материално законосъобразен акт.

Фактите по спора сочат, че причините за удължаването на срока не са от такова естество. След заседанието от 03.12.2015 г. нови доказателства не са били събирани. Съгласно изявленията на процесуалния представител на КПКОНПИ непризнаването в двумесечния инструктивен срок и удължаването му с три години се дължи на липса на формиране на изискуемото мнозинство по чл. 22ж, ал. 2 ЗПУКИ (отм.). Наличието на кворум за заседанията на колективния орган обосновано е бил ценен от административния съд като факт, водещ до съществено нарушение на принципа за бързина по чл. 11 АПК и обосноваващ липса на обективни пречки за издаване на акт.

Решение № 1880/12.02.2021г. по адм. д. № 7291/2020г. на ВАС

Отменя решение на КПКОНПИ.

В случая решението по Протокол № 35/26.05.2015 г., с което комисията не е приела проект на решение по чл. 27 ал. 2 от ЗПУКИ (отм.) поради липса на изискуемото в чл. 22ж, ал. 2 изр. 2 от ЗПУКИ (отм.) мнозинство, следва да бъде квалифицирано като приключващо производството, съгласно чл. 27, ал. 2 от ЗПУКИ (отм.). Това обстоятелство налага извода, че ново произнасяне по сигнал с рег. № С-2014-243/2014 г. би било допустимо единствено в хипотезите по чл. 99, т. 1 – 7 от АПК. Такива хипотези обаче в конкретния случай не са налице, нито се твърди наличието им и изпълнението на материалните и процесуалните предпоставки за приложимостта на чл. 99 от АПК.

С оглед установените от фактическа и правна страна обстоятелства законосъобразно като краен резултат съдът е отменил оспореното решение, приемайки, че е издадено при съществено нарушение на процесуалните правила.

**Решение № 15298/10.12.2020г. по адм. д. № 7440/2020г. на ВАС
Отменя решение на КПКОНПИ.**

Състава на Комисията следва да заседава със законно избраните си членове и председател и за това административният орган следва да посочва основанията за комплектуване за всеки член на комисията. В случая са налице известни факти по отношение състава на Комисията и същият е законен и компетентен да се произнесе, въпреки липсата на доказателства, свързани с избора или отсъствие. По отношение продължаване на срока за произнасяне по чл. 74 от ЗПКОНПИ е налице решение за това без мотиви, а срокът за произнасяне е извън двумесечния, но тези нарушения не водят до основание за отмяна по чл. 146 от АПК, свързано с целта на закона.

**Решение № 3337/12.03.2021г. по адм. д. № 10282/2020г. на ВАС
Отменя решение на КПКОНПИ.**

Административен съд София-град е изпълнил указанията на ВАС, като е приел, че след проведеното на 11.07.2018 г. заседание на КПКОНПИ в пълен състав за приемане на решение по сигнал с рег. № С-2017-104/16.06.2017 г., същата е действала извън рамките на своята материална компетентност. С протокол № 50/08.08.2017 г. органът е взел решение, с което не е приел предложението за решение за установяване на конфликт на интереси. Тоест на практика е било взето решението по смисъла на чл. 27, ал. 2 от ЗПУКИ (отм.), с което комисията установява конфликт на интереси или че не е налице конфликт на интереси. Решението по т.5 от протокол № 50/08.08.2017 г. е съобщено на адресата и не е обжалвано, поради което е влязло в сила, и има характера на стабилен административен акт.

Този извод се налага въпреки, че с писмо изх. № С-2017-104#16/09.08.2017 г. органът е уведомил Г., че проектът на решение ще бъде разгледан отново на заседание на Комисията след попълване на състава ѝ по предвидения в закона ред. Това писмо обаче не е релевантно към формираната вече воля на комисията да не приема, че е налице конфликт на интереси по т. 5 от протокол № 50/08.08.2017 година.

В случая заседанието на 08.08.2017 г. е проведено при наличие на кворум от трима от петимата членове на комисията. По т. 5 с доклад № С-2017-104#14 от 04.08.2017 г., изготвен от дирекция „Правна“ е бил предложен проект за решение по сигнала за установяване на конфликт на интереси рег. № С-2017-104/16.06.2017 година. При проведеното гласуване не е приет проектът на решението за установяване на конфликт на интереси, тъй като само двама от присъстващите са гласували „за“, а за да се приеме е необходимо съгласно чл. 22ж, ал. 2, предл. 2-ро от ЗПУКИ (отм.) мнозинство от най-малко 3-ма от членовете на комисията.

Приетото впоследствие по същата преписка процесно решение № РС-104-17-039/11.07.2018 г. на Комисията, е повторно произнасяне по същата преписка, след като е налице произнасяне на административния орган с влязъл в сила стабилен административен акт. Следователно органът е излязъл извън рамките на материалната си компетентност, както правилно е постановил АССГ. Не е било инициатирано възобновяване на производството по чл. 99 от АПК, който предвижда, че влязъл в сила индивидуален или общ административен акт, който не е бил оспорен пред съда, може да бъде отменен или изменен от непосредствено по-горестоящия административен орган, а ако актът не е подлежал на оспорване по административен ред – от органа, който го е издал, в определени, изчерпателно изброени хипотези, които в случая не се установява или твърди

да са налице. Не е приложен и чл. 91, ал. 1 от АПК, съгласно който в 7-дневен срок, а когато органът е колективен – в 14-дневен срок, от получаване на жалбата или протеста административният орган може да преразгледа въпроса и да оттегли сам оспорения акт, да го отмени или измени, или да издаде съответния акт, ако е отказал издаването му, като уведоми за това заинтересованите страни.

Законосъобразно административният съд е приел, че не са налице основанията по чл. 99 от АПК за възобновяване на производството. Съобразявайки инструктивния характер на срока по чл. 27 от ЗПУКИ (отм.), съдът правилно е приел, че удължаването му от два месеца на три години е следвало да бъде наложено от обективни фактори, налагащи събиране на допълнителни доказателства и изясняване на факти, които са от значение за издаване на материално законосъобразен акт. Фактите по спора сочат, че причините за удължаването на срока не са от такова естество. След заседанието от 08.08.2017 г. нови доказателства не са били събирани. Наличието на кворум за заседанията на колективния орган е факт, водещ до съществено нарушение на принципа за бързина по чл. 11 от АПК и обосноваващ липса на обективни пречки за издаване на акта.

**Решение № 3646/19.03.2021г. по адм. д. № 12081/2020г. на ВАС
Потвърждава решението на КПКОНПИ.**

Производството за установяване на конфликт на интереси е образувано в сроковете по чл. 73 от ЗПКОНПИ: 6 месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението. Изтичането на сроковете по чл. 74, ал. 1 от ЗПКОНПИ не преклутира правомощието на КПКОНПИ да се произнесе с мотивирано писмено решение за установяване на конфликт на интереси по реда на Глава осма от Закона. Не е налице особена законова разпоредба, забраняваща извършването на процесуални действия след изтичане на продължения едномесечен срок по чл. 74, ал. 1, изр. 2 от ЗПКОНПИ. Не съществува и изрична законова разпоредба, предвиждаща прекратяване на административното производство по установяване на конфликт на интереси след изтичането на сроковете по чл. 74, ал. 1 от ЗПКОНПИ (В същата насока Тълкувателно решение № 1 от 04.06.2020 г. на ВКС по т. д. № 1/2018 г., ОСГК, относно сроковете в административното производство по чл. 112, ал. 1 и ал. 2 от ЗПКОНПИ). При тази нормативна уредба сроковете по чл. 74, ал. 1 от ЗПКОНПИ следва да се разглеждат като инструктивни, а не като преклузивни. Административният орган е допуснал просрочия, но извършените със забава процесуални действия не са в нарушение на общия принцип за разумен срок. От приложените в административната преписка документи се установява, че административнопроцесуалните действия са били извършвани последователно и просрочието е свързано със събирането на доказателства от значение за изясняване на фактите и приемане на законосъобразно решение.

По отношение на административнопроцесуалното правило на чл. 48, ал. 1, т. 3 от ЗПКОНПИ първоинстанционният административен съд правилно е приел, че сигналът съдържа необходимите реквизити и не е следвало да бъдат давани указания към подателя да отстранява недостатъци по реда на чл. 30, ал. 2 от АПК. Сигналът не е анонимен, подаден е срещу П. И. като член на СД на „***“ и член на СД на „***“ с твърдение за несъвместимост на заеманите длъжности и с позоваване на действащия Правилник за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала. Съдържащите се в сигнала данни са достатъчни, за да инициират производство за установяване на конфликт на интереси. За КПКОНПИ не е било налице нормативно основание да откаже разглеждането на сигнала под предлог, че данните за твърдяното нарушение не са достатъчно конкретни или да прекрати образуваното административно производство.

Не съществува пречка КПКОНПИ да разшири обхвата на проверката за конфликт на интереси и служебно да събере информация, свързана с подадения сигнал. На

основание чл. 13, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ Комисията събира, анализира и проверява сведения при или по повод информация за прояви на корупция на лица, заемщи висши публични длъжности. Правилно в обжалваното съдебно решение е прието, че правомощията на КПКОНПИ не са ограничени в рамките на подадения сигнал и проверката може да установи и други нарушения, относими към предмета на сигнала.

**Решение № 2806/01.03.2021г. по адм. д. № 10463/2020г. на ВАС
Отменя решението на КПКОНПИ.**

Началото на административното производство, приключило с приемането на това решение с дата 20.06.2018 г., е поставено при действието на ЗПУКИ (отм.) с Решение на Комисията за предотвратяване и установяване конфликт на интереси по Протокол от заседание № 42 от 24.06.2014 година.

Установеният в чл. 27, ал. 1 от ЗПУКИ (отм.) двумесечен срок за произнасяне с решение относно наличието или липсата на конфликт на интереси, считано от откриване на производството, е инструктивен по своя характер и че само по себе си неспазването му не съставлява съществено нарушение. Това е така обаче само когато се касае за произнасяне в срок, който макар и превишаващ законоопределения, може да се определи като разумен и съобразен с основните принципи на административния процес за законност и бързина и процесуална икономия, разписани в чл. 4 и чл. 11 от АПК. При липса на каквито и да са данни за извършени процесуални действия по преписката след срока по чл. 27, ал. 1 ЗПУКИ (отм.), постановяването на крайния акт 4 г. след изтичането му освен че не може да се приеме за разумен, пряко нарушава посочените принципи.

Като сериозно нарушение на процедурните правила е преценена и липсата на протокол от заседание на Комисията, на което е прието процесното решение. Съгласно чл. 22ж, ал. 3 ЗПУКИ (отм.), за заседанията се води стенографски протокол, в който се отразяват разискванията и гласуването на всеки от членовете на Комисията. От систематическото тълкуване на разпоредбата следва, че в този протокол следва да бъдат отразени не само разискванията и гласуването на всеки от членовете на комисията във връзка с приемане на решението по чл. 27, ал. 1 от с.з., но и че това е направено при спазване на изискванията за кворум и мнозинство при гласуването (чл. 27, ал. 2), т.е., че решението е прието при спазване на установената процедура и че същото е валидно. Въпреки дадените от съда указания по чл. 171, ал. 4 от АПК, по делото не е бил представен протокол от заседание на КПКОНПИ на 20.06.2018 г., на което би трябвало да е взето оспореното решение. Такъв протокол, регистриран с „вътр. № “ на КПКОНПИ с дата 06.08.2020 г. е представен едва с касационната жалба, но тъй като не е оформен съобразно чл. 15, ал. 9 от Правилника за организацията и дейността на Комисията с подписите на членовете на комисията, присъствали на заседанието, включително на председателя на Комисията, който, съгласно информацията от протокола е присъствал на него, не следва да бъде кредитиран.

В случая решението по Протокол № 77/25.11.2014 г., с което комисията не е приела проект на решение по чл. 27 ал. 2 от ЗПУКИ (отм.) поради липса на изискуемото в чл. 22ж, ал. 2 изр. 2 от ЗПУКИ (отм.) мнозинство, следва да бъде квалифицирано като приключващо производството, съгласно чл. 27, ал. 2 ЗПУКИ (отм.). Това обстоятелство налага извода, че ново произнасяне по сигнал с рег. № С-108/2014 г. би било допустимо единствено в хипотезите по чл. 99, т. 1 – 7 от АПК. Такива хипотези обаче в конкретния случай не са налице, нито се твърди наличието им и изпълнението на материалните и процесуалните предпоставки за приложимостта на чл. 99 от АПК.